GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

GŁOS LUDU

CZWARTEK 5 GRUDNIA 2002 roku
TEL./FAKS 597 450 252
nr 143
CENA 6 Kč

W jabłonkowskim zespole szkół ponadpodstawowych
Szanse na dalszą naukę
Strona 2

KIEDY SERCE NIEDOMAGA
Marian Branny i Jan Bolek o inteligentnych stentach
Strona 3

Zbigniew Boniek ZREZYGNOWAŁ!
Polska piłka poszukuje nowego trenera
Strona 8

▲ *Nietradycyjny podarunek - skarbonka, do której zbierane są datki dla Domu Dziecka „Serce" w Karwinie-Raju - znalazł się pod choinką w karwińskim Domu Handlowym „Prior". W ub. roku zebrano w ten sposób na podarunki dla dzieci ponad 26 tys. koron.* *Fot. EDMUND KIJONKA*

UNIWERSYTET ŚLĄSKI: KONFERENCJA O ZAOLZIAŃSKICH POLAKACH

Temat zainteresował

CIESZYN (db) - Współczesne problemy polskiej mniejszości narodowej na Śląsku Cieszyńskim były tematem międzynarodowej konferencji naukowej, która przebiegła we wtorek w Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie. Organizatorzy - Międzynarodowa Szkoła Nauk o Edukacji i Kulturze oraz Katedra Folklorystyki Filii UŚ - zaprosili do udziału szereg osób z Zaolzia, a także z Czech i Polski.

„Liczne audytorium miało możliwość wysłuchać m.in. wystąpienia Haliny Rusek o aktywności społeczno-kulturalnej Polaków na Zaolziu; Ireny Kufy o stanie i potrzebach naszego szkolnictwa, Wawrzyńca Fójcika, Stanisława Gawlika czy Petra Uhla (byłego pełnomocnika rządu RC ds. mniejszości), którzy przedstawiali prawa mniejszości obowiązujące w RC oraz ich stosowanie w praktyce; Daniel Kadłubiec zaprezentował próbę postawienia diagnozy aktualnej sytuacji społeczeństwa polskiego na Zaolziu" - poinformował naszą gazetę prezes Kongresu Polaków Józef Szymeczek. „Specjalnym gościem konferencji był były premier Polski Jerzy Buzek, który w swoim wystąpieniu odniósł się nie tylko do swych zaolziańskich korzeni, ale też do kwestii praw mniejszości w Polsce". Dodajmy, że J. Szymeczek wygłosił w Cieszynie referat poświęcony perspektywom i oczekiwaniom Polaków zaolziańskich w III tysiącleciu.

Na konferencji nie zabrakło licznych gości - na sali zasiedli m.in. konsul generalny RP w Ostrawie Andrzej Kaczorowski, konsul Małgorzata Filipek, burmistrz Cieszyna Bogdan Ficek i inni przedstawiciele lokalnych i regionalnych władz z obu części Śląska Cieszyńskiego. Plonem konferencji będzie wydanie drukiem zbioru wygłoszonych referatów.

▲ *Uczestnicy konferencji mieli okazję do rozmów kuluarowych. Na zdjęciu Jerzy Buzek rozmawia z Petrem Uhlem i Danielem Kadłubcem..* *Fot. MARIAN STEFFEK*

JAN BRANNY PONOWNIE NA CZELE MACIERZY

Podzielono zadania

CZ. CIESZYN (db) - Wybrany na listopadowym Walnym Zgromadzeniu nowy Zarząd Główny Macierzy Szkolnej spotkał się we wtorek na swym pierwszym posiedzeniu. Głównym punktem obrad był podział zadań między członków tego 15-osobowego gremium.

Staro-nowym prezesem Macierzy wybrano Jana Brannego, jego zastępcą Zbigniewa Bocka, a sekretarzem Józefa Krygla. Oprócz nich w zarządzie pracują Helena Drobisz i Danuta Juchna (skarbniczki), Irena Harabiś i Elżbieta Wania (protokolantki), Lech Berek (gospodarz) oraz Dagmar Foltyn, Irena Żagan, Karol Baron, Krzysztof Gąsiorowski, Wiesław Sikora, Tomasz Śmiłowski i Adam Wacławek. Główna Komisja Kontrolna będzie pracowała w składzie Renata Kisza, Andrzej Bartulec, Roman Kolasa, Grzegorz Podolewski i Karol Tobola.

„Ostatecznie zgodziłem się ponownie przyjąć prezesurę Macierzy przede wszystkim po to, żeby poświęcić się doprowadzeniu do skutku planów rekonstrukcji byłej szkoły na Bagińcu" - powiedział po zebraniu J. Branny. „Uważam jednak, że prezesem powinien po przyszłym Zgromadzeniu, zaplanowanym na pierwszy kwartał 2004 r., zostać już koniecznie ktoś inny - człowiek z nowymi pomysłami i siłami".

Zarząd powołał komisje: ds. sportu, budżetową i organizacyjną, poza tym dyskutowano o usprawnieniu kontaktów z kołami Macierzy, dalszej współpracy z „Beskidem Śląskim" i planach na najbliższy okres. Zadecydowano, że obiekt na Bagińcu zostanie 1 lutego 2003 zamknięty aż do podjęcia decyzji o dalszych krokach (remont czy też całkowita rekonstrukcja). „Apeluję do całego społeczeństwa zaolziańskiego o poparcie dla naszych starań mających na celu wybudowanie na Bagińcu bazy z prawdziwego zdarzenia" - dodał J. Branny. „Sądzę, że obiekt ten może być punktem, wokół którego się zjednoczymy, a w przyszłości powodem do dumy".

ODWIEDZINY MIKOŁAJA I KLAUNA

Szpital dla dzieci

TRZYNIEC (s) - Dla dzieci, które z powodu choroby będą zmuszone do spędzenia przedświątecznego czasu na szpitalnym oddziale, dyrekcja Szpitala Trzyniec przygotowała dwa wesołe popołudnia.

Popołudnie w dzień św. Mikołaja, którego główną atrakcją będą mikołajkowe prezenty, wracająca do zdrowia dzieciarnia spędzi na śpiewaniu z akompaniamentem gitary. Natomiast we wtorek 17 grudnia obejrzy program artystyczny w wykonaniu najprawdziwszego klauna. Impreza ta ma być częścią składową długofalowego projektu Fundacji Eurotel pn. „Linia telefoniczna do domu", dzięki któremu chore dzieci mogą za darmo dzwonić ze szpitala do domu.

Ciekawostka: dyrekcja szpitala zaprasza na obie imprezy również te dzieci, które leczą się w trzynieckim szpitalu na Sośnie ambulatoryjnie.

DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Będzie więcej deputowanych

PRAGA - Izba Poselska Parlamentu RC uchwaliła we wtorek ustawę, umożliwiającą przeprowadzenie wyborów do Parlamentu Europejskiego 14 - 15 czerwca 2004 r. Za ustawą głosowało 124 posłów na 170 obecnych w sali. Ustawa musi być jeszcze zatwierdzona przez Senat i podpisana przez prezydenta Václava Havla.

W ostatniej fazie negocjacji akcesyjnych RC udało się zwiększyć liczbę przyznanych jej miejsc w Parlamencie Europejskim z 20 do 24.

UNIA EUROPEJSKA I EUROPA ŚRODKOWA ŁĄCZĄ SIŁY

Wspólnie przeciw powodziom

BUDAPESZT - Kraje Europy Środkowej nawiążą współpracę z niektórymi członkami Unii Europejskiej, aby opracować strategię walki z powodziami nawiedzającymi region - przekazał we wtorek minister ochrony środowiska RC, Libor Ambrozek.

Przedstawiciele Austrii, Czech, Niemiec, Polski, Rumunii, Słowacji oraz Węgier, a także eksperci z Danii i Finlandii wzięli udział w niedzielnym spotkaniu w Budapeszcie, na którym omówiono wstępny projekt strategii. „Pracami nad przygotowaniem wspólnego dokumentu będą kierować Dania i Niemcy" - powiedział Ambrozek.

Początkowo wspólną strategię chciały opracować tylko kraje Europy Środkowej. Później jednak postanowiły zaprosić do swego grona także Komisję Europejską. Współpraca ma dotyczyć koordynacji działań antypowodziowych oraz wymianę prognoz pogody. „Skuteczne radzenie sobie z powodziami zależy od międzynarodowej współpracy" - powiedział premier RC, Vladimír Špidla. „Wymiana doświadczeń, wspólna baza danych oraz wspólny język są tutaj bardzo ważne" - dodał.

W sierpniu br. tragiczne powodzie nawiedziły jednocześnie Austrię, Czechy oraz Niemcy. Woda wystąpiła z brzegów także w Polsce i na Słowacji. Meteorolodzy zapowiadają jeszcze większe problemy z „wysoką wodą" w przyszłym roku.

■ POGODA

CZWARTEK - Pochmurno. Przelotny deszcz lub mżawka, w górach śnieg. Temp. 2 - 6 st., w nocy 2 do -2.

PIĄTEK - Pochmurno, deszcz lub śnieg. Temp. minimalna -4 st. C.

WAŻNE DLA KIEROWCÓW!

Kiedy po nowe prawo jazdy

OSTRAWA (s) - Komenda Okręgowa Policji RC poinformowała naszą redakcję, że z końcem roku 2002 mija termin wymiany praw jazdy, które wydane zostały przed 30 czerwca 1964 roku. Natomiast prawa jazdy wystawione w okresie pomiędzy 1 lipca 1964 a 31 grudnia 2000 roku powinne zostać wymienione do końca roku 2005. Po tych terminach stare prawa jazdy tracą ważność.

ABY DRZEWKO PRZETRWAŁO, DOBRZE JEST GO... OSZPECIĆ

Czas choinki

Służby leśne są już zmobilizowane do walki ze złodziejami. Leśniczowie, podleśniczowie i strażnicy leśni nastawieni są przede wszystkim na ochronę młodników. Zwiększono liczebność i częstotliwość patroli, które przeczesują lasy od świtu do zmierzchu, a nawet nocami.

Różnymi metodami zabezpiecza się też drzewka przed nielegalną wycinką. Jedną z nich jest oszpecenie. Wystarczy ładnemu świerkowi czy jodełce obciąć lub złamać kilka gałęzi z jednej strony. Brzydkiego drzewka złodziej nie ruszy. Metoda ta jest najczęściej stosowana. Każdy leśnik wie bowiem, że z drzewka można usunąć do 30 proc. gałęzi, aby mu nie zaszkodzić. Takie drzewko, choć brzydkie, nadal jest zdrowe i może rosnąć jeszcze wiele lat. W niektórych lasach lub parkach leśnych od dwóch lat stosuje się inną metodę. Smaruje się gałęzie specjalnym płynem, który w pokojowej temperaturze wydziela nieprzyjemny zapach.

Leśnicy przestrzegają przed obrywaniem gałęzi, ścinaniem czubków i kradzieżami drzewek. Nie opłaca się. Mandaty i grzywny są wysokie - złodziej przyłapany na miejscu zapłaci mandat w wysokości 1000 koron, jeśli sprawa trafi do kolegium ds. wykroczeń - 3500 koron. Za kradzież zorganizowaną można trafić nawet do więzienia.

Jak dowiedzieliśmy się w nadleśnictwie Szonów, na rynek przedświąteczny trafi w tym roku dostateczna ilość drzewek. Wycinane są głównie świerki. Ich ceny nie będą wysokie. W porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosną jedynie o wysokość inflacji. Za dwumetrowej wysokości świerk zapłacimy np. około 150 koron, za metrową sosnę od 200 do 300 koron, za jodłę - około 300 koron.

Warto przypomnieć, że w niektórych nadleśnictwach, m.in. jabłonkowskim, obowiązuje w tych dniach zakaz wstępu do lasu. Nie znaczy to jednak, że nie mogą tutaj przychodzić miłośnicy pieszych wędrówek lub właściciele domków wczasowych. Zakaz dotyczy wchodzenia w głąb lasu. **(wak)**

ISSN 1212-4222
9 771212 422041 02143

▲ *Przed otwarciem podwoi jabłonkowskiej Zintegrowanej Szkoły Średniej dla zwiedzających: Podczas gdy uczennice szkoły zawodowej pod okiem mistrzyni szykują w kuchni półmiski z wyrobami garmażeryjnymi, w klasach przygotowywane są m.in. pokazy nakrywania stołu na różne uroczyste okazje, dekoracje świąteczne itp. Dyrektor Antoni Lipowski dogląda właśnie ostatnich przygotowań.* ***Fot. DANUTA BRANNA***

PREZENTACJA JABŁONKOWSKIEGO ZESPOŁU SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

Szanse na dalszą naukę

JABŁONKÓW (db) - Pokazy umiejętności uczniów, wyposażenia warsztatów oraz pracowni były częścią składową wczorajszego dnia otwartych dni w jabłonkowskiej Zintegrowanej Szkole Średniej.

„Jak wynika z nazwy, mamy kilka kierunków i poziomów nauczania" - mówi dyrektor Antoni Lipowski. „Chodzi bowiem w zasadzie o trzyletnią szkołę zawodową oraz o szkołę średnią. Przygotowujemy do zawodu kucharza, kelnera, mechanika samochodowego, ślusarza lub konserwatora maszyn rolniczych, kształcimy też fachowców w dziedzinie prowadzenia działalności usługowej. Po zdobyciu zawodu można kontynuować naukę i zdać maturę w dwuletnich tzw. nadbudówkach. W br. otworzyliśmy natomiast ponownie szkołę średnią ukierunkowaną na przedsiębiorczość i usługi. Nauka trwa tu 4 lata i zakończona jest egzaminem dojrzałości".

Otwarcie - po 6 latach usilnych starań - tego kierunku uważa dyrektor za duży sukces. „Mieliśmy u nas tzw. szkołę rodzinną z maturą, ale ten typ nauczania w całym państwie został wycofany" - wyjśnia A. Lipowski. „W związku z tym na terenie Podbeskidzia nie byłoby żadnej szkoły średniej. Na szczęście udało nam się uzyskać zgodę na wprowadzenie nowego kierunku, dzięki czemu młodzież z naszych okolic nie musi jeździć po naukę do odległych miast".

Obecnie uczy się w całym zespole szkół 365 młodych ludzi, możliwości są jednak większe. W przyszłych latach dyrektor chciałby stopniowo ociągnąć łączną liczbę 460 uczniów. Służyć temu miał m.in. wczorajszy dzień otwartych drzwi, w czasie którego nauczyciele szkół podstawowych oraz uczniowie klas dziewiątych i ich rodzice mieli okazję nie tylko zwiedzić budynki i pracownie, ale też obejrzeć przygotowany na tę okazję program kulturalny, skosztować przyrządzonych przez uczniów smakołyków czy wykonać w szkolnych warsztatach darmowo kompleksowy przegląd samochodu przed sezonem zimowym z wykorzystaniem specjalistycznych urządzeń.

Problemem kierowcy

OSTRAWA (g) - Cztery dni spędzili w ub. tygodniu w regionie Moraw Północnych i Śląska przedstawiciele służb policyjnych z chorwackiej Dalmacji. Rozmowy z funkcjonariuszami Policji RC dotyczyły przede wszystkim problematyki współpracy oraz spraw przestępczości i bezpieczeństwa czeskich turystów w Chorwacji. Cieszy fakt, że goście wyrażali się o zachowaniu turystów z RC bardzo pochlebnie, na krytykę zasłużyli jednak czescy kierowcy, którzy, zmęczeni, często przeceniają swe siły i powodują w sezonie letnim na autostradach i wybrzeżu ponad 40 proc. wypadków drogowych. Chorwaci zauważyli, że nasi kierowcy nie są też przyzwyczajeni do używanej w ich kraju innej nawierzchni dróg, na której samochód, szczególnie podczas deszczu, zachowuje się inaczej.

■ Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Zapomniane kasze

W piątek 29 listopada br. w Domu PZKO w Skrzeczoniu odbyło się kulinarne spotkanie pn. „Kasze poniekąd zapomniane", które przygotował i prowadził Franciszek Bałon.

Prelegent stwierdził, iż prawie zupełnemu zapomnieniu w naszych kuchniach uległy kasze. Ongiś popularna na Śląsku kasza jęczmienna - „krupy", chociaż powszechnie dostępna w kilku wielkościach ziarenek, jest używana najwyżej do kaszanek. Podobny los spotkał kaszę gryczaną i jaglaną z prosa.

W części praktycznej prelegent przygotował krupnik - popularną w Polsce zupę, kaszę gryczaną z kurczakiem, krupy z jarzynami i kuskus (rodzaj drobnej kaszy pochodzenia wschodniego, produkowanej z pszenicy zalanej gorącym rosołem). Były też tradycyjne jelita.

Spotkanie z pokazem przyrządzania powyższych potraw z kaszy było połączone z ich degustacją, przy czym wśród obecnych znaleźli się także goście Bogumina, Szonychla i Lutyni Dolnej. **(D.G.)**

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

CZY RÓWNIEŻ W LUTYNI DOLNEJ POWSTANIE STREFA PRZEMYSŁOWA?

Decyzja już wkrótce

BOGUMIN, LUTYNIA DOLNA (h) - Strefa przemysłowa zajmująca powierzchnię 225 hektarów powstać miałaby w niedalekiej przyszłości w Lutyni Dolnej. Obszar z zachodniej i południowo-zachodniej strony graniczy z Boguminem, z północno-wschodniej strony - z dzielnicą Lutyni Dolnej, Wierzniowicami. Większość gruntów jest własnością państwa.

„Wybudowanie strefy przemysłowej wymaga rozwiązania wielu problemów" - stwierdził zastępca kierownika wydziału budowlanego Urzędu Miejskiego w Boguminie Dalibor Traskoš. „Nie obejdzie się np. bez sprawnie funkcjonującego systemu ochrony przeciwpowodziowej - tereny leżą bowiem w dolinie Olzy, a także bez nowych połączeń komunikacyjnych.

Obecnie Agencja Czechinvest zleca opracowanie studium ekologicznego, które miałoby odpowiedzieć na pytania dotyczące ewentualnych zagrożeń, jakie strefa stwarzałaby dla miejscowej fauny i flory i dla środowiska naturalnego w ogóle. Studium gotowe miałoby być w ciągu dwóch miesięcy".

Jeżeli Ministerstwo Środowiska Naturalnego zaakceptuje budowę strefy przemysłowej, zarówno Bogumin, jak i Lutynia Dolna będą musiały przeprowadzić zmiany w planach zagospodarowania przestrzennego. Po opracowaniu odpowiednich projektów budowa strefy ruszyć mogłaby, zdaniem D. Traskoša, w roku 2004.

Jak powiedziała rzecznicka bogumińskiego Urzędu Miejskiego, Hana Porebska, miasto - choć faktycznie strefa leżeć będzie poza jego granicami - wiąże z całą inwestycją duże nadzieje: „Jeżeli uda się pozyskać inwestorów, na pewno strefa mogłaby ożywić rynek pracy w szerokiej okolicy, wiąże się też z jej budową rozwój sieci komunikacyjnej, infrastruktury itp."

Obecnie na terenach, które w przyszłości przeistoczyć miałyby się w duży plac budowy, nie ma żadnych zabudowań z wyjątkiem czterech bunkrów wojskowych z okresu II wojny światowej i jednego siennika.

W DOMU PZKO IMPREZA ZA IMPREZĄ

Wystawa i prelekcja

JABŁONKÓW (db) - Przed końcem roku kalendarzowego nie próżnują pezetkaowcy w stolicy Podbeskidzia. Na grudniowe dni przygotowali dla swych członków i sympatyków wystawę miejscowego Klubu Kobiet oraz prelekcję nt. zwyczajów adwentowych.

„Na tegorocznej wystawie pokażemy robótki ręczne wykonane przez nasze panie, a także pierniki z bajkową tematyką" - mówi była długoletnia szefowa jabłonkowskiego Klubu Kobiet Zofia Göbel (obecnie panie pracują pod przewodnictwem Anny Jeżowicz). „Wystawa będzie otwarta od 7 do 9 grudnia, a rozpoczniemy ją w sobotę o 8.00 występem jabłonkowskich przedszkolaków". Dodajmy, że dla zwiedzających przygotowano bogaty bufet i loterię, a firma Alfa zaoferuje na wystawie możliwość zakupienia polskich książek.

W niedzielę 15 grudnia działająca przy MK PZKO w Jabłonkowie Izba Regionalna im. Adama Sikory zaprasza na prelekcję Jana Szymika o obrzędach i zwyczajach adwentowych.

KONCERT ŚWIĄTECZNY W TEATRZE CIESZYŃSKIM

Zaolziańskie kolędowanie

CZ. CIESZYN (kor) - Zaolziańskie zespoły folklorystyczne nie zapominają przed Świętami Bożego Narodzenia o swoich sympatykach. Tradycyjny Koncert Świąteczny odbędzie się w piątek 20 grudnia. Tym razem organizatorzy, ZPiT „Olza" i jego kierowniczka organizacyjna Urszula Niedoba-Szczepaniak, zaproszą do Cz. Cieszyna, do sali Teatru Cieszyńskiego.

Koncert, który poprowadzi gawędziarz Tadeusz „Filip" Filipczyk, rozpocznie się o godz. 17.30, już od 17.00 jednak będzie można zawitać na przygotowany przez zespoły jarmark świąteczny. W programie zaś zaprezentują się - oprócz gospodarzy, „olzian" - „Suszanie", „Bystrzyca", „Oldrzychowice", Górole", Kapela „Olza", „Lipka", „Nowina" oraz kapela „Kamraci" (ta ostatnia zapowiedziała nawet niespodziankę).

„Nie będzie tym razem - jak w poprzednich edycjach - gości z Polski, ale atrakcji nie zabraknie" - mówi U. Niedoba-Szczepaniak. „Będą tańce beskidzkie i cieszyńskie, a także polskie - np. górali żywieckich, tańce narodowe... A przede wszystkim, bo to przecież koncert świąteczny, sporo kolęd, które na pewno zaśpiewamy również wspólnie, no i łamanie się opłatkiem".

Bilety na koncert można już zamawiać u kierowników zespołów lub w sekretariacie Biura ZG PZKO.

KLUB KOBIET, KTÓRY POSTAWIŁ NA DOBROCZYNNOŚĆ

Dla trędowatych i dla powodzian

SUCHA ŚREDNIA (sch) - Klub Kobiet działający przy MK PZKO w Hawierzowie-Suchej Średniej postawił na dobroczynność. Poza przygotowywaniem imprez macierzystego Koła od strony kuchni czy też organizowaniem wystaw robót ręcznych stara się bowiem na miarę własnych możliwości nieść pomoc potrzebującym.

„Już blisko pięć lat panie z naszego Klubu Kobiet, ale nie tylko one, bo do pracy włączyli się również niektórzy panowie, robią specjalne bandaże dla trędowatych" - mówi szefowa Klubu, Olga Ordelt. Pierwsza wysyłka bandaży, o czym w swoim czasie „GL" informował, powędrowała do Nepalu wraz z 25 ręcznie wyprodukowanymi kocami. Odtąd suszanki nie spoczęły na laurach. „Bandaże robimy na bieżąco, a jak się dowiedzieliśmy, widoczne są już rezultaty naszej pracy. W Nepalu, gdzie trędowatych jest ok. 20 tys., dzięki wysyłkom bandaży choroba ta przestała się rozprzestrzeniać" - wyjaśnia O. Ordelt.

W maju i w czerwcu br. suski Klub Kobiet włączył się natomiast do akcji wycinania znaczków pocztowych z pocztówek i listów. Te później za pośrednictwem zboru kościoła ewangelickiego w Komarnie trafiły do tamtejszej organizacji charytatywnej, która zamieniła je na pieniądze. Panie pomyślały również o ofiarach powodzi. Z resztek materiałów uszyły sukienki oraz bluzeczki, które zostały przekazane do dotkniętych przez tegoroczną powódź Katowic w Czechach.

■ ZAPROSZENIE ZA OLZĘ

Gość z Ostrawy

W piątek, dnia 6. 12. cieszyński Klub Propozycji gościć będzie konsula RP w Ostrawie Piotra Czosnykę. Tematem jego wystąpienia będą sprawy gospodarcze w relacji układów polsko-czeskich. Impreza odbędzie się w sali SM „Cieszynianka" przy ul. Hajduka 17. Początek godz. 18.00 **(da)**

■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em

Jakucja marznie

Ekstremalnie niskie temperatury - dochodzące do 60 stopni poniżej zera - odnotowano we wtorek we wchodzącej w skład Rosji dalekowschodniej Jakucji. Temperatura minus 60 stopni C, którą wskazały termometry w pobliżu Zalewu Wilujskiego na zachodzie autonomicznej republiki, jest najniższą w regionie od wielu lat. 50 stopni poniżej zera odnotowano z kolei w jakuckiej miejscowości Amga, zaś 46 stopni - w położonej w Kraju Krasnojarskim miejscowości Agata. Minus 48 było w mieście Tura - stolicy syberyjskiego Ewenkijskiego Okręgu Autonomicznego, zaś minus 40 stopni osiągnęła temperatura w zachodniosyberyjskim Surgucie.

W europejskiej części Rosji po fali mrozów przyszło lekkie ocieplenie. W Moskwie i Petersburgu termometry wskazywały we wtorek zaledwie minus 7 stopni, zaś w Niżnym Nowogrodzie minus 9. W ciągu ostatniego weekendu w Moskwie ujemne temperatury spadały poniżej 15 stopni w ciągu dnia, w nocy zaś przekraczały 20 stopni mrozu.

Żubry do żłobów

Pracownicy Białowieskiego Parku Narodowego rozpoczęli zimowe dokarmianie żubrów żyjących na wolności w Puszczy Białowieskiej. Na potrzeby białowieskiego stada, liczącego ponad trzysta osobników, zgromadzono zapasy ok. 350 ton siana, 50 ton buraków, 40 ton owsa, 10 ton kukurydzy oraz 5 ton żołędzi. W puszczy jest piętnaście punktów dokarmiania, najbliższy leży pięć kilometrów od Białowieży, najbardziej odległy ponad czterdzieści.

Siano gromadzone jest w tzw. brogach w lesie, z których żubry je wyjadają, oraz w stodołach, z których jest dowożone na miejsca dokarmiania. Ocenia się, że dorosły osobnik zjada zimą ok. 10 kilogramów siana dziennie.

Białowieża jest znanym na całym świecie ośrodkiem hodowli i restytucji żubra. Swobodnie żyjące żubry można w Polsce spotkać także w Bieszczadach i Lasach Pilskich oraz w Puszczach Boreckiej i Knyszyńskiej.

Śmierć przez telefon

Rośnie liczba śmiertelnych wypadków powodowanych przez kierowców używających w czasie jazdy telefonów komórkowych - wskazują badania przeprowadzone przez Ośrodek Analiz Ryzyka Uniwersytetu Harvarda. Autorzy badań wyliczyli, że w tym roku w USA około 2600 osób zginęło w takich wypadkach, podczas gdy dwa lata temu około tysiąca.

W 1997 r. w Kanadzie przeprowadzono badania oparte na danych otrzymanych od samych kierowców. Wynikło z nich, że ryzyko wypadku jest czterokrotnie większe, kiedy kierowca rozmawia przez telefon.

W USA nie ma nigdzie zakazu rozmawiania przez komórkę w czasie prowadzenia auta, ale w 22 stanach rozważa się rozmaite ograniczenia.

Afryka w mroku

Mieszkańcy południa Afryki wczoraj rano oglądali pełne zaćmienie słońca. Było ono widoczne przez kilkadziesiąt sekund - w zależności od regionu - w części RPA, Namibii, Angoli i Zimbabwe. Pełne zaćmienie słońca będzie widoczne także w południowej Australii. Zaćmienie potraktowano przede wszystkim jako olbrzymią atrakcję turystyczną.

Następne całkowite zaćmienie słońca mieszkańcy południa Afryki będą mogli oglądać nie wcześniej niż w 2030 r.

KIEDY SERCE NIEDOMAGA

MARIAN BRANNY - ORDYNATOR ODDZIAŁU KARDIOLOGICZNEGO SZPITALA „PODLESIE":

Pacjentów przybywa

Sześcioosobowy personel lekarski centrum kardiologicznego trzynieckiego Szpitala „Podlesie", którym kieruje ordynator Marian Branny, co roku zaskakuje nowymi metodami leczenia chorób serca, prezentując je w trakcie kolejnych tzw. kardiodni. Na przykład podczas III Kardiodnia, który miał miejsce rok temu, przedstawił światu medycznemu opanowaną przez siebie nowatorską metodę angiograficzną i angioplastyczną w dziedzinie diagnostyki i leczenia miażdżycy serca. Metoda ta polega na wprowadzaniu sondy i stentu do naczyń wieńcowych serca przez tętnicę przedramienia. Natomiast w programie urządzonego w ub. tygodniu IV Kardiodnia znalazła się prezentacja najnowszej generacji - czyli tzw. „inteligentnych" albo „chytrych" - stentów. Pan ordynator potrafi na temat tej rewelacyjnej metody mówić w sposób popularny:

- Stenty nowej generacji stosujemy od czerwca 2002. Ponieważ akurat w tym czasie zaczęto je sprowadzać do republiki. W USA były znane zaledwie trzy miesiące wcześniej.

■ ■ Jak one się sprawują?

- Pierwsi pacjenci, którym założyliśmy nowe stenty, żyją z nimi dopiero pięć miesięcy. Ale fakt, że nie mieliśmy u nich ani jednej restenozy, czyli nawrotu miażdżycy, pozwala mi oceniać je bardzo dobrze.

■ ■ Z tego wnioskuję, że poprzednio stosowane stenty nie były za bardzo skuteczne.

- Odsetek restenoz jest jednakowy we wszystkich stacjach katetryzacyjnych na całym świecie. Waha się w granicach 10-40 procent. W zależności od tego, czy chory na miażdżycę jest również cukrzykiem, czy zwężenie tętnicy wieńcowej występuje na długim lub krótkim odcinku i jaka jest ogólna charakterystyka zwężenia.

■ ■ Proszę sprecyzować. Czy restenoza występuje w tym samym miejscu naczynia wieńcowego czy w innym?

- Z nazwy wynika, że chodzi o zwężenie w tym samym miejscu, w którym wcześniej przeprowadzony został zabieg.

■ ■ To niepokojące. Czyżby do restenozy dochodziło, pomimo że stent tkwi w tętnicy nie poruszony? Co jest tego przyczyną? Może to zmiany miażdżycowe w ściankach tętnicy powodują jego zniekształcenia?

- To nie o to chodzi. Stent to metalowa siatka, której zadanie polega na rozszerzeniu i udrożnieniu chorobliwie zwężonych tętnic wieńcowych. Jeżeli jednak tkanki miażdżycowe przejdą przez „oka" tej siatki, powtórnie zaczną tamować przepływ krwi, powodując restenozę.

■ ■ Na czym polega „inteligencja" czy „chytrość" nowych stentów?

- Nowa generacja stentów do tego stopnia zaskoczyła lingwistów, że dotąd nie ma czeskiej ich nazwy. Nie znam też polskiego odpowiednika. Dosłowny sens angielskiego terminu znaczy tyle, co „stent, który wydziela lekarstwa". Różnica polega na tym, że pierwotne stenty spełniają wyłącznie funkcję mechanicznej obudowy ścian tętnic, podczas gdy te nowe mają dodatkowy walor. Mianowicie zawierają w swej strukturze lekarstwo, które oddziałuje na tkanki tętnic w taki sposób, że blokuje ewentualne wystąpienie restenozy.

■ ■ A co za rok, na V Kardiodniu, pan zaprezentuje środowisku lekarskiemu?

- Na pewno będziemy chcieli przedstawić szczegółowe wyniki leczenia naszych pacjentów nowymi stentami. Pokażemy też inne metody, do których stosowania się przymierzamy. M.in. implantacje oryginalnego defibrylatora czy specjalne techniki katetryzacyjne, które leczą inne choroby niż miażdżycę naczyń wieńcowych.

■ ■ Panie ordynatorze, jak bardzo rośnie liczba waszych pacjentów?

- Praktycznie od roku 1997 liczba pacjentów wzrasta nam co roku o 10-15 procent. Właśnie z tego powodu budujemy drugą salę katetryzacyjną, która ma zostać oddana do użytku w marcu 2003 roku.

JAN BOLEK - INTERNISTA I KARDIOLOG SZPITALA GÓRNICZEGO W KARWINIE:

Mam dla nich głęboki szacunek

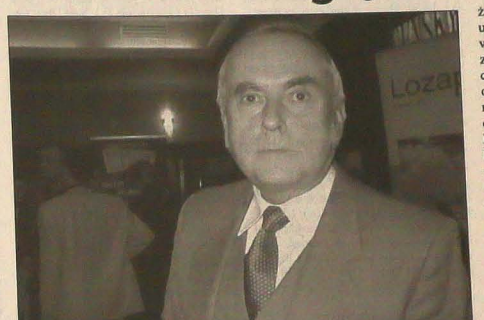

■ ■ Panie doktorze, rozmawialiśmy na temat trzynieckiego centrum kardiologicznego podczas ubiegłorocznego sympozjum, zwanego kardiodniem. Nie szczędził pan pochwał dla zespołu ordynatora Mariana Brannego. Jak po roku ocenia pan wyniki jego pracy?

- Podtrzymuję, co wtedy powiedziałem. To, co nam dziś pokazano podczas transmisji z sali zabiegowej szpitala „Podlesie", tylko potwierdza bardzo wysoki standard tamtejszych fachowców od angiografii i angioplastyki. Trzynieckie kardiocentrum stosuje najnowocześniejsze metody leczenia chorób serca, łącznie ze stentami z leczniczą powłoką. Że stenty te dają spodziewany efekt, wynika z rożnych prac przedstawionych przez ordynatora Brannego.

■ ■ Jak często kieruje pan swoich pacjentów do szpitala na Podlesiu?

- Koledzy z „Podlesia" wyznaczyli dla pacjentów karwińskiego Szpitala Górniczego wtorki. I właśnie co tydzień we wtorek wysyłamy tam dwie osoby, które kwalifikują się na zabieg w kardiocentrum. Jednak w sytuacjach nadzwyczajnych nasi pacjenci przyjmowani są również w inne dni tygodnia.

■ ■ Jakie choroby u nich przeważają?

- Głównie chodzi o miażdżycę mięśnia sercowego - zarówno stany ostre, jak i przewlekłe. Ale nie tylko. Na Podlesiu z powodzeniem leczą nie tylko ludzi chorych na miażdżycę serca, lecz również na nadciśnienie, cukrzycę oraz cierpiących na schorzenia zastawek serca.

■ ■ Jaki procent pana pacjentów kwalifikuje się do poweowania by-passów?

- U znakomitej większości wystarczy założyć stenty. Tylko 5-10 procent wymaga zastosowania bypassów.

■ ■ I po zabiegu w „Podlesiu" pacjenci wracają do pana całkowicie zdrowi?

- Trudno orzec, że są oni całkowicie wyleczeni. Jedno jest pewne, że po takiej rewaskularyzacji, czyli udrożnieniu naczyń wieńcowych, wracają do stanu bardzo dobrego. To znaczy, że odtąd wydolność ich serca jest znakomita. Natomiast stan ogólny pacjenta i rokowania uzależnione są od innych chorób, na które on cierpi. Chciałbym dodać i podkreślić, że jest konieczne, aby osoba, która przeszła któryś z zabiegów w kardiocentrum, unikała palenia. Jeżeli nie będzie przestrzegała tej zasady, jej prognoza jest bardzo, ale to bardzo zła. Drugim, równie ważnym czynnikiem ryzyka, którego powinna się wystrzegać, to nadwaga. Ale o tym każdy już dobrze wie.

■ ■ Czy może pan potwierdzić, że dzięki trzynieckiemu centrum kardiologicznemu umieralność chorych na serce w Karwińskiem maleje?

- Jak najbardziej! Umieralność mieszkańców Karwińskiego na miażdżycę mięśnia sercowego, na tak zwane ostre ataki czy zawały serca, wyraźnie zmalała. Gdyby nie było tej placówki, musielibyśmy kierować naszych pacjentów do Ostrawy czy do innych klinik, do których niezmiennie ustawia się bardzo długa kolejka. A wiadomo, że przy miażdżycy czas jest dodatkowym czynnikiem ryzyka... Mam głęboki szacunek dla kolegów z „Podlesia". Nie tylko dlatego, że zorganizowali to centrum, lecz przede wszystkim z tego powodu, że wykonywanym w nim usługom medycznym potrafili nadać poziom porównywalny do tego, co wykonują specjaliści w czołowych ośrodkach uniwersyteckich tak w naszym państwie, jak i w krajach Unii Europejskiej.

Rozmawiał:
KAZIMIERZ SANTARIUS

Zdjęcia: autor

KONKRETNY WYMIAR PRZYJAŹNI MŁODYCH GASTRONOMÓW

Już sporo potrafią

Zachwyt nad czeskim „vrabcem", roladą z kluskami śląskimi i cielęcymi podrobami po wiedeńsku

Weekend w piotrowickim hotelu „Dakol" odbył się gastronomiczny pokaz, którego głównymi wykonawcami były reprezentacje miejscowej szkoły gastronomiczno-hotelarskiej oraz zaprzyjaźnionych placówek zagranicznych - Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich z Wisły oraz Berfsschule für Gastronomie z Wiednia.

Celem tego trzydniowego spotkania adeptów zawodów z zakresu gastronomii było zapoznanie się z kulturą i charakterystycznymi cechami kuchni narodów czeskiego, polskiego i austriackiego. Było ono też okazją do zaprezentowania przez czteroosobowe zespoły reprezentujące trzy partnerskie szkoły kucharskiego talentu, inwencji i nabytych już umiejętności. Młodzi kucharze gotowali potrawy narodowe, po czym częstowali nimi liczną publiczność, fachowych degustatorów oraz siebie nawzajem.

Drużyna średnich szkół „Dakol" przygotowała następujący zestaw obiadowy: szynkę zawijaną „delikates", podkarkonoski żurek, wieprzowinę „vrabec" w duszonej kapuście z knedlem ziemniaczanym a na deser sernik z dżemem truskawkowym.

Wiślanie zaproponowali jako przystawkę pieczarki z bryndzą, zupę krem z brokułów, na główne roladę z wołowiny z kluskami śląskimi i sałatką z papryki a na deser naleśniki z karamelem.

Młodzi wiedeńczycy ugotowali zupę wołową z warzywną kulką i kawałkami mięsa na sposób biskupski, cielęce podroby na winie z zapiekanką z ciasta oraz nietypowy jabłkowy strudel z kremem śmietankowym z wanilią.

Wszystkie dania wyglądały wspaniale, degustatorzy zaś nie szczędzili dla ich autorów pochwał. Natomiast kierownicy zagranicznych delegacji (mówiący po polsku, choć z pochodzenia Czech, Lubomír Špila, z Wisły oraz Josef Guttmann z Wiednia) z uznaniem wypowiadali się o pomyśle właścicieli wielobranżowej firmy „Dakol" nadania konkretnych wymiarów przyjacielskim kontaktom trójki szkół. Wysoko też ocenili gościnność gospodarzy.

Špila ponadto powiedział: „Jesteśmy zachwyceni warunkami do nauki, jakie mają uczniowie szkół »Dakolu«. Chętnie wyślemy na praktykę zawodową do Piotrowic swoich uczniów. Tym bardziej, że rok 2003 będzie u nas rokiem czeskiej gastronomii".

Atrakcją dla gości był pokaz pomysłowości i zręczności przyszłych barmanów „rodem" z Piotrowic. Z niezwykłą już wprawą demonstrowali, jak należy z kulturą, czyli elegancko i apetycznie, mieszać koktajle i long-drinki. Wypada dodać, że jednym z demonstratorów był uczeń drugiego roku specjalizujący się w dziedzinie hotelarstwo i ruch turystyczny, Lukáš Pospěch, który jest chlubą szkoły. Kilka dni temu Lukáš został absolutnym zwycięzcą bratysławskiego międzynarodowego turnieju barmanów w zakresie przyrządzania kawy. Pokonał 29 rywali, w tym wielu doświadczonych barmanów, z pięciu państw. O jego pierwszeństwie zadecydowała zarówno oryginalna receptura kawowego koktajlu (1,5 dl kawy presso, 1/2 łyżki kawy rozpuszczalnej, 4 cl likieru armaretto, 2 cl śmietany „12" lub „16", 1 dl coca-coli, 2 cl cukrowego syropu - wszystko wymieszane w wypełnionym lodem naczyniu), jak i sposób przyrządzenia tego cymesu - w takt rytmicznej muzyki. **(s)**

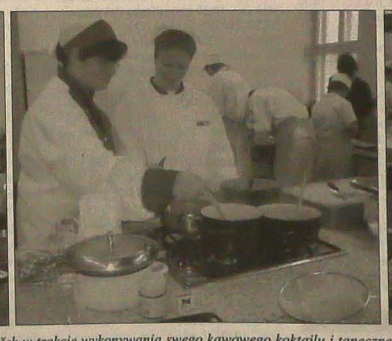

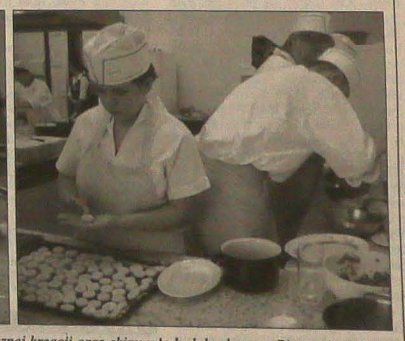

▲ *Na zdjęciach: Lukáš Pospěch w trakcie wykonywania swego kawowego koktajlu i tanecznej kreacji oraz ekipy młodych kucharzy z Piotrowic i Wisły.* ***Fot. KAZIMIERZ SANTARIUS***

TYGODNIOWY PROGRAM POLSKICH TELEWIZJI SATELITARNYCH

TV POLONIA:

■ CZWARTEK 5 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17 (s.), **8.25** Plansza/czołówka, **8.30** Złotopolscy (s.), **9.00** Sekrety zdrowia, **9.15** Kwadrans na kawę, **9.40** Koncert Galowy Stud. Fest. Piosenki. A wszystko to ty..., **10.45** Krzyżówka 13-latków, czyli Światowid, **11.15** Indaba (s.), **11.40** Film animowany dla dorosłych, **12.00** Wiadomości, **12.15** Tygodnik gospodarczy, **12.45** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza: Bałtycki smak, **13.10** Złota Setka Teatru TV: Rewizor, **15.00** Wiadomości, **15.10** Sekrety zdrowia, **15.30** Kwadrans na kawę, **16.00** Złotopolscy (s.), **16.30** 30 ton! (lista przebojów), **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Gość Jedynki, **17.45** Krzyżówka 13-latków, czyli Światowid, **18.10** Indaba (s.), **18.40** Skarbiec magazyn, **19.10** Zgadnij-odpowiedz (dla dzieci), **19.15** Dobranocka: Dziwne przygody Koziołka Matołka, **19.30** Wiadomości, **20.15** Złotopolscy (s.), **20.40** Forum polonijne, **21.30** Złota Setka Teatru TV: Rewizor, **23.15** Forum polonijne, **23.30**Program rozrywkowy, **0.00** Monitor Wiadomości, **0.15** Profit, **0.20** Tygodnik polityczny Jedynki (pr. public.), **1.10** Zgadnij-odpowiedz (dla dzieci), **1.15** Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.10** Złotopolscy (s.), **2.35** Forum polonijne, **3.25** Złota Setka Teatru TV: Rewizor, **5.10** Forum Polonijne: Odpowiedzi na pytania, **5.25** Program rozrywkowy.

■ PIĄTEK 6 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17 (s.), **8.30** Złotopolscy (s.), **9.00** Wehikuł czasu, **9.25** Ptakolub (pr. przyr.), **9.45** Szansa na sukces, **10.45** Słowa, słówka i półsłówka, **11.15** Hrabia Kaczula, **11.40** Hity satelity, **12.00** Wiadomości, **12.10** Forum polonijne, **13.15** Marzenia do spełnienia (s.), **14.00** Gorączka, **14.35** Zielona karta (s.), **15.00** Wiadomości, **15.15** Wehikuł czasu, **15.40** Ptakolub (pr. przyr.), **16.00** Złotopolscy (s.), **16.20** Euroexpress (mag.), **16.45** Hity satelity, **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Gość Jedynki, **17.40** Hrabia Kaczula (s. anim.), **18.00** Szansa na sukces, **19.00** Wieści polonijne, **19.15** Dobranocka: Miś Uszatek, **19.30** Wiadomości, **20.15** Złotopolscy (s.), **20.40** Mówi się... (p. porad.), **21.00** Hity satelity, **21.15** Marzenia do spełnienia (s.), **22.00** Gorączka, **22.35** Zielona karta (s.), **23.00** Porozmawiajmy, **0.00** Monitor Wiadomości, **0.15** Profit, **0.20** Szansa na sukces, **1.15** Miś Uszatek (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.10** Złotopolscy (s.), **2.40** Wieści polonijne, **2.55** Hity satelity, **3.10** Mówi się... (p. porad.), **3.30** Marzenia do spełnienia (s.), **4.15** Gorączka, **4.50** Zielona karta (s.), **5.15** Skarbiec (mag.), **5.45** Z kapitańskiego salonu.

■ SOBOTA 7 GRUDNIA

6.00 Na dobre i na złe (s.), **7.00** Echa tygodnia, **7.30** Wieści polonijne, **7.45** Polski prestiż, **8.00** Wiadomości, **8.15** Zaproszenie, **8.40** Ziarno (pr. katol.), **9.05** Szarcio i Teodorsz (s. anim.), **9.30** Karpaty, **10.00** Mówi się... (p. porad.), **10.20** Ludzie listy piszą, **10.45** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza, **11.10** Książki z górnej półki, **11.20** Klan (s.), **12.30** Polski prestiż, **13.00** Wiadomości, **13.10** Dom (s.), **14.40** Tam gdzie jesteśmy, **15.10** Święta wojna (s.), **15.35** Śniadanie na podwieczorek, **16.55** Teleexpress, **17.25** Takie kino!, **17.30** Na dobre i na złe (s.), **18.20** Czterdziestolatek (s.), **19.00** Takie kino!, **19.15** Dobranocka: Dinusie, **19.30** Wiadomości, **20.00** Film fabularny, **21.40** Takie kino!, **22.00** Dom (s.), **23.15** Takie kino!, **23.30** Matka Królów (s.), **1.15** Dobranocka: Dinusie (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** Gry uliczne (film pol.), **3.35** Takie kino!, **4.00** Na dobre i na złe (s.), **4.50** Ekstradycja 3 (s.), **5.45** Czterdziestolatek (s.), **6.30** Takie kino!, **6.45** Dom (s.), **8.00** Takie kino!

■ NIEDZIELA 8 GRUDNIA

8.15 M jak miłość (s.), **9.05** Słowo na niedzielę, **9.10** Uczmy się polskiego, **9.45** Simba (s.), **10.05** Książki z górnej półki, **10.15** Co Pani na to? (pr. public.), **10.45** Reportaż, **11.05** Złotopolscy (s.), **12.00** Anioł Pański (z Watykanu), **12.20** Niedzielne muzykowanie: Panteon kompozytorów polskich, **13.00** Transmisja Mszy Świętej, **14.05** Serial, **15.05** Program rozrywkowy, **16.00** Biografie: Henryk Mikołaj Górecki (autoportret), **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.25** DTV (pr. Jacka Fedorowicza), **17.40** M jak miłość (s.), **18.30** Kochamy polskie seriale, **19.00** Zaproszenie, **19.20** Dobranocka: Przygody Bolka i Lolka, **19.30** Wiadomości, **20.00** Wieczór z Jagielskim, **20.40** Stachursky - typ niepokorny (koncert w Mrągowie), **21.45** Ekstradycja 3 (s.), **22.40** Program rozrywkowy, **23.30** Koncert galowy Stud .Fest. Piosenki. A wszystko to ty..., **0.25** M jak miłość (s.), **1.15** Przygody Bolka i Lolka (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.00** Wieczór z Jagielskim, **2.40** Stachursky - typ niepokorny (koncert w Mrągowie), **3.40** Zaproszenie, **4.00** Polski prestiż, **4.15** Serial, **5.10** Książki z górnej półki, **5.20** Tam gdzie jesteśmy, **5.50** Książki z górnej półki.

■ PONIEDZIAŁEK 9 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17 (s.), **8.30** Klan (s.), **9.00** Alma Mater Vratislaviensis: Gaudeamus, **9.15** Laboratorium, **9.35** Dzieje jednego wynalazku: Konserwy i konserwowanie żywności, **9.45** Stachursky - typ niepokorny (koncert w Mrągowie), **10.45** Południk 19., **11.15** Przygody Skippy (s.), **11.40** Takie kino na bis, **12.00** Wiadomości, **12.10** Plansza/czołówka, **12.15** Biografie, H.M.Górecki - autoportret (film dok.), **13.00** Film animowany dla dorosłych: Ssaki, **13.15** Królowa Bona (s.), **14.30** Kochaj mnie (s.), **15.00** Wiadomości, **15.15** Alma Mater Vratislaviensis: Gaudeamus, **15.30** Laboratorium, **15.50** Dzieje jednego wynalazku: Konserwy i konserwowanie żywności, **16.00** Klan (s.), **16.30** Z kapitańskiego salonu (mag.), **16.45** Ojczyzna-polszczyzna: Pełen luzik, **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Gość Jedynki, **17.40** Południk 19., **18.10** Przygody Skippy (s.), **18.40** Dobre książki, **19.10** Zgadnij-odpowiedz (dla dzieci), **19.15** Dobranocka: Dixie, **19.30** Wiadomości, **20.10** Plansza/czołówka, **20.15** Klan (s.), **20.40** Sportowy tydzień, **21.15** Królowa Bona (s.), **22.30** Sprawa dla reportera, **23.00** Henryk Mikołaj Górecki - III Symfonia „Symfonia pieśni żałosnych", **23.30** Kochaj mnie (s.), **0.00** Monitor Wiadomości, **0.15** Profit, **0.20** Pogranicze w ogniu (s.), **1.20** Dixie (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.10** Klan (s.), **2.40** Sportowy tydzień, **3.10** Królowa Bona (s.), **4.20** Sprawa dla reportera, **4.50** Muzyka poważna, **5.20** Kochaj mnie (s.), **5.40** Ojczyzna-polszczyzna: Pełen luzik.

■ WTOREK 10 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17 (s.), **8.30** Klan (s.), **9.00** Polskie Parki Krajobrazowe: Poleski Park Narodowy, **9.30** 1 1/2 garncarza (rep.), **9.45** Kabaretowa noc pod gwiazdami - Lidzbark Warmiński, **10.45** Budzik, **11.15** Trzy szalone zera (s.), **11.40** Takie kino na bis, **12.00** Wiadomości, **12.10** Sportowy tydzień, **12.45** Karpaty, **13.15** Plebania (s.), **13.40** Droga nr 1 California State Higway - Number One (s. dok.), **14.35** Ludzie listy piszą, **15.00** Wiadomości, **15.15** Polskie Parki Krajobrazowe: Poleski Park Narodowy, **15.45** 1 1/2 garncarza (rep.), **16.00** Klan (s.), **16.30** Raj (pr. katol.), **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Gość Jedynki, **17.40** Budzik, **18.10** Trzy szalone zera (s.), **18.40** Nie tylko dla komandosów (rep.), **19.00** Wieści polonijne, **19.15** Dobranocka: Eliasz i Pistułka, **19.30** Wiadomości, **20.15** Klan (s.), **20.40** Polaków portret własny, **21.15** Plebania (s.), **21.40** Droga nr 1 California State Higway - Number One (s. dok.), **22.35** Berliński express, **22.45** 997 (mag. krym.), **23.15** Ze sztuką na ty: Władek Klamerus, **23.40** Modest Musorgski „Noc na Łysej Górze" (fantazja orkiestrowa), **0.00** Monitor Wiadomości, **0.20** Forum (p. public.), **1.10** Zgadnij-odpowiedz (dla dzieci), **1.15** Eliasz i Pistułka (s. anim.), **1.30** Wiadomości, **2.10** Klan (s.), **2.40** Wieści polonijne, **3.00** Plebania (s.), **3.25** Polaków portret własny, **3.55** Droga nr 1 California State Higway - Number One (s. dok.), **4.25** Program rozrywkowy, **4.55** 997 (mag. krym.), **5.30** Ze sztuką na ty: Władek Klamerus.

■ ŚRODA 11 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata, **8.00** Wiadomości, **8.15** Woronicza 17 (s.), **8.30** Klan (s.), **9.00** Zabawy językiem polskim (teleturniej), **9.20** Klub Pana Rysia, **9.45** Ojczyzna-polszczyzna: Pełen luzik, **10.00** Wieczór z Jagielskim (talk show), **10.45** Ale cyrk, **11.15** Mordziaki (s.), **11.40** Film animowany dla dorosłych, **12.00** Wiadomości, **12.15** Polaków portret własny, **13.00** Wieści polonijne, **13.15** Obcy musi fruwać (film pol.-niem.), **14.45** Przeboje na orkiestrę: Modest Musorgski „Noc na Łysej Górze" (fantazja orkiestrowa), **15.00** Wiadomości, **15.15** Zabawy językiem polskim (teleturniej), **15.40** Klub Pana Rysia, **16.00** Klan (s.), **16.30** Kulisy PRL, **17.00** Teleexpress, **17.20** Sportowy Express, **17.30** Gość Jedynki, **17.40** Ale cyrk, **18.00** Zgadnij-odpowiedz (dla dzieci), **18.05** Mordziaki (s. anim.), **18.30** Magazyn olimpijski - Echa stadionów, **19.00** Zgadnij-odpowiedz (dla dzieci), **19.15** Dobranocka: Niezwykłe przygody pod wierzbami, **19.30** Wiadomości, **20.15** Klan (s.), **20.40** Tygodnik gospodarczy, **21.15** Obcy musi fruwać (film pol.-niem.), **22.45** Program rozrywkowy, **0.00** Monitor Wiadomości, **0.15** Profit, **0.20** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie (pr. public.), **1.15** Dziewczynka z orzeszka (s. anim.), **1.20** Zgadnij-odpowiedz (dla dzieci), **1.30** Wiadomości, **2.10** Klan (s.), **2.40** Tygodnik gospodarczy, **3.10** Obcy musi fruwać (film pol.-niem.), **4.40** Ludzie listy piszą, **5.00** Program rozrywkowy.

TVN 7:

■ CZWARTEK 5 GRUDNIA

6.55 Telesklep, **7.10** Dragon Ball Z (s. anim.), **8.00** W niewoli uczuć (s.), **8.50** Daniela i przyjaciele (s.), **9.40** Drew Carey Show (s.), **10.05** Norman w tarapatach (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.00** Żar Tropików (s.), **11.55** Przeklęta miłość (s.), **12.40** Telesklep, **14.30** Albert (s. anim.), **14.55** Dragon Ball Z (s. anim.), **15.40** Pełna chata (s.), **16.15** Bajer w Bel-Air (s.), **16.45** Bliźniaczki (s.), **17.15** Gliniarze (s.), **18.10** Aktualności, **18.20** Żar Tropików (s.), **19.15** Drew Carey Show (s.), **19.40** Norman w tarapatach (s.), **20.10** Gry umysłu (film USA), **22.00** Puma szkoła męstwa (s.), **23.00** Zabójczy wirus (film USA), **0.25** Europejska corrida (s. dok.), **0.55** Amerykański Kuba Rozpruwacz (film USA), **2.35** Pełna chata (s.), **3.00** Bajer w Bel-Air (s.), **3.25** Bliźniaczki (s.).

■ PIĄTEK 6 GRUDNIA

6.55 Telesklep, **7.10** Dragon Ball Z (s. anim.), **8.00** W niewoli uczuć (s.), **8.50** Daniela i przyjaciele (s.), **9.40** Drew Carey Show (s.), **10.05** Norman w tarapatach (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.00** Żar Tropików (s.), **11.55** Przeklęta miłość (s.), **12.40** Telesklep, **14.30** Albert (s. anim.), **14.55** Dragon Ball Z (s. anim.), **15.40** Pełna chata (s.), **16.15** Bajer w Bel-Air (s.), **16.45** Bliźniaczki (s.), **17.15** Puma szkoła męstwa (s.), **18.10** Aktualności, **18.20** Żar Tropików (s.), **19.15** Drew Carey Show (s.), **19.40** Norman w tarapatach (s.), **20.10** Pojednanie (film USA), **22.00** Czy boisz się ciemności (s.), **23.00** Amerykański Kuba Rozpruwacz (film USA), **0.45** Autor (film USA), **2.15** Pełna chata (s.), **2.40** Bajer w Bel-Air (s.), **3.05** Bliźniaczki (s.).

■ SOBOTA 7 GRUDNIA

6.35 Telesklep, **8.05** He-man i władcy wszechświata (s. anim.), **8.30** Zorro (s.), **8.55** Kto ma zabić moją żonę? (film USA), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.30** Arszenik i stare koronki (film USA), **13.35** Zatoka Marlina II (s.), **14.30** Tenbit GSM, **15.00** Styl (mag.), **15.30** Czy boisz się ciemności (s.), **16.00** Czy boisz się ciemności (s.), **16.30** Łamisłówka (teleturniej), **17.20** Typ spod ciemnej gwiazdy (film USA), **19.05** Asy wywiadu (s.), **20.00** Przygoda na Hawajach (film USA), **21.50** Rodzina zbiegów (film USA), **23.45** Żądza seksu (film USA).

■ NIEDZIELA 8 GRUDNIA

6.25 Telesklep, **7.30** Babylon V (s.), **8.20** Tajemnicza wyspa (s.), **8.45** Arabia - piasek, morze i niebo (film dok.), **9.35** Europejska corrida (s. dok.), **10.05** Zatoka *Marlina* (s.), **11.00** Trzydzieści sekund nad Tokio (film USA), **13.35** Rodziców nie ma w domu (s.), **14.05** Raport TVN 24 (mag.), **14.35** Portret stulecia (s. dok.), **15.30** Kanibale w świecie zwierząt (film dok.), **16.20** Asy wywiadu (s.), **17.15** Przygoda na Hawajach (film USA), **19.05** Nowojorski Klan (s.), **20.00** Śmiertelna przysięga (film USA)., **21.50** Z Ziemi na Księżyc (s.), **23.05** Co za tydzień (mag.), **23.30** Pojednanie (film USA), **1.10** Śmiertelna przysięga (film USA).

■ PONIEDZIAŁEK 9 GRUDNIA

6.55 Telesklep, **7.10** Dragon Ball Z (s. anim.), **8.00** W niewoli uczuć (s.), **8.50** Daniela i przyjaciele (s.), **9.40** Drew Carey Show (s.), **10.05** Norman w tarapatach (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.00** Żar Tropików (s.), **11.55** Przeklęta miłość (s.), **12.40** Telesklep, **14.30** Albert (s. anim.), **14.55** Dragon Ball Z (s. dok.), **15.40** Pełna chata (s.), **16.15** Bajer w Bel-Air (s.), **16.45** Bliźniaczki (s.), **17.15** Nowojorski klan (s.), **18.10** Aktualności, **18.20** Żar Tropików (s.), **19.15** Drew Carey Show (s.), **19.40** Norman w tarapatach (s.), **20.10** George Wallace (film USA), **22.05** Medicopter 117 (s.), **23.05** Detektyw (s. dok.), **23.35** Chory z miłości (film USA), **1.20** Tenbit GSM, **1.50** George Wallace (film USA), **3.25** Pełna chata (s.), **3.50** Bajer w Bel-Air (s.), **4.15** Bliźniaczki (s.).

■ WTOREK 10 GRUDNIA

6.55 Telesklep, **7.10** Dragon Ball Z (s. anim.), **8.00** W niewoli uczuć (s.), **8.50** Daniela i przyjaciele (s.), **9.40** Drew Carey Show (s.), **10.05** Norman w tarapatach (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.00** Żar Tropików (s.), **11.55** Przeklęta miłość (s.), **12.40** Telesklep, **14.30** Albert (s. anim.), **14.55** Dragon Ball Z (s. anim.), **15.40** Pełna chata (s.), **16.15** Bajer w Bel-Air (s.), **16.45** Bliźniaczki (s.), **17.15** Medicopter 117 (s.), **18.10** Aktualności, **18.20** Żar Tropików (s.), **19.15** Drew Carey Show (s.), **19.40** Norman w tarapatach (s.), **20.10** George Wallace (film USA), **22.05** Gliniarze na motorach (s.), **23.05** Kaskaderzy (film USA), **0.45** Raport TVN 24 (mag.), **1.15** George Wallace (film USA), **2.50** Pełna chata (s.), **3.15** Bajer w Bel-Air (s.), **3.40** Bliźniaczki (s.).

■ ŚRODA 11 GRUDNIA

6.55 Telesklep, **7.10** Dragon Ball Z (s. anim.), **8.00** W niewoli uczuć (s.), **8.50** Daniela i przyjaciele (s.), **9.40** Drew Carey Show (s.), **10.05** Norman w tarapatach (s.), **10.30** Łamisłówka (teleturniej), **11.00** Żar Tropików (s.), **11.55** Przeklęta miłość (s.), **12.40** Telesklep, **14.30** Albert (s. anim.), **14.55** Dragon Ball Z (s. anim.), **15.40** Pełna chata (s.), **16.15** Bajer w Bel-Air (s.), **16.45** Bliźniaczki (s.), **17.15** Gliniarze na motorach (s.), **18.10** Aktualności, **18.20** Żar Tropików (s.), **19.15** Drew Carey Show (s.), **19.40** Norman w tarapatach (s.), **20.10** Matka Noc (film USA), **22.25** Gliniarze (s.), **23.25** Wróg ludu (film USA), **1.20** Styl (mag.), **1.50** Oddział specjalny (film USA), **3.20** Pełna chata (s.), **3.45** Bajer w Bel-Air (s.), **4.10** Bliźniaczki (s.).

TV POLSAT 2:

■ CZWARTEK 5 GRUDNIA

7.05 Muzyka polska, **8.00** Piosenka na życzenie, **9.30** Kinomaniak (mag.), **10.00** Muzyczny relax, **12.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **12.50** Komicy występują w Polsacie, **13.05** Magazyn katolicki, **13.30** Kalejdoskop, **14.00** Dyżurny satyryk kraju, **14.30** Szkoła przetrwania (dla dzieci), **15.00** Przygody Leona H. (pr. rozryw.), **15.30** Kalambury (telezabawa), **15.55** Fundacja Polsat, **16.10** Informacje, **16.30** Afficionado (pr. muz.), **17.00** Twój lekarz (mag.), **17.30** Hot Chat, **17.45** Dziennik, **18.00** Graczykowie (s.), **18.30** Afficionado (pr. muz.), **19.00** TV Market, **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Latająca karetka (s. dok.), **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Obieżyświat (mag.), **21.00** Adam i Ewa (s.), **21.30** TV Market, **21.50** Dziennik, **22.05** Hot Chat, **22.15** Komicy występują w Polsacie, **22.30** Adam i Ewa (s.), **23.15** Informacje, **23.30** Graffiti, **23.40** Świat według Kiepskich (s.), **0.05** Graczykowie (s.), **0.25** Afficionado (pr. muz.), **1.00** Pasmo informacyjne, **1.30** Latająca karetka (s. dok.), **2.00** Magazyn katolicki, **2.30** Piłkarski salon, **3.30** Dziennik, **3.45** Hot Chat, **4.00** Adam i Ewa (s.), **4.30** Bumerang (pr. public.), **5.00** Twój lekarz, **5.15** Wystarczy chcieć, **5.30** Różowa landrynka, **6.00** Informacje, **6.15** Graffiti, **6.25** Świat według Kiepskich (s.), **6.50** Komicy występują w Polsacie.

■ PIĄTEK 6 GRUDNIA

7.05 Muzyka polska, **8.30** Piosenka na życzenie, **9.30** VIP (wydarzenia i plotki), **10.00** Muzyczny relax, **12.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **12.50** Komicy występują w Polsacie, **13.05** Magazyn sportowy, **14.00** Dyżurny satyryk kraju, **14.30** Szkoła przetrwania (dla dzieci), **15.00** Zamek czarodziejów, **15.30** Kalambury (telezabawa), **16.10** Informacje, **16.30** Afficionado (pr. muz.), **17.00** 4x4 (mag.), **17.30** Hot Chat, **17.45** Dziennik, **18.00** Rodzina zastępcza (s.), **18.30** Afficionado (pr. muz.), **19.00** TV Market, **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Obieżyświat (rep.), **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Świat według Kiepskich (s.), **21.00** Adam i Ewa (s.), **21.30** TV Market, **21.50** Dziennik, **22.05** Hot Chat, **22.10** Eretz Israel (s. dok.), **22.35** Adam i Ewa (s.), **23.20** Informacje, **23.35** Graffiti, **23.45** Graczykowie (s.), **0.10** Rodzina zastępcza (s.), **0.35** Afficionado (pr. muz.), **1.10** Pasmo informacyjne, **1.30** Obieżyświat (rep.), **2.15** TV Market, **2.30** VIP (wydarzenia i plotki), **3.00** Świat według Kiepskich, **3.30** Dziennik, **3.45** Hot Chat, **4.00** Adam i Ewa (s.), **4.30** ONA (koncert), **5.00** Eretz Israel (s. dok.), **5.35** Różowa landrynka, **6.00** Informacje, **6.15** Graffiti, **6.30** Graczykowie (s.), **6.50** Komicy występują w Polsacie.

■ SOBOTA 7 GRUDNIA

7.05 Piłkarski salon, **8.00** Muzyka polska, **9.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **10.00** Hitmania, **11.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **12.00** V-max (mag.), **12.30** Kalambury (telezabawa), **13.00** Afficionado (pr. muz.), **14.00** Bumerang (pr. public.), **14.30** Zamek czarodziejów, **15.00** Muzykogranie, **15.55** TV Market, **16.10** Informacje, **16.30** Przygody Leona H. (pr. rozryw.), **17.00** Kinomaniak (mag.), **17.30** Komicy występują w Polsacie, **17.45** Dziennik, **18.00** Na każdy temat (talk show), **19.00** TV Market, **19.15** Informacje, **19.30** Świat według Kiepskich (s.), **20.00** Zerwane więzi (talk show), **20.45** Komicy występują w Polsacie, **21.00** Graczykowie (s.), **21.30** Adam i Ewa (s.), **22.20** TV Market, **22.35** Fundacja Polsat, **23.00** Kinomaniak (mag.), **23.30** Przygody Leona H. (pr. rozryw.), **0.00** Rodzina zastępcza (s.), **0.30** Na każdy temat (talk show), **1.30** TV Market, **1.45** Informacje, **2.00** Promenada sukcesu, **2.45** Kulisy - polski tenis, **3.10** Świat według Kiepskich (s.), **3.35** Zerwane więzi (talk show), **4.20** Graczykowie (s.), **4.50** Adam i Ewa (s.), **5.40** Kinomaniak (mag.), **6.05** Kalejdoskop, **6.30** Rodzina zastępcza (s.), **7.00** V-max (mag.).

■ NIEDZIELA 8 GRUDNIA

7.30 Muzyka polska, **8.30** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **9.20** Muzyka polska, **10.20** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **12.15** Kalejdoskop, **12.35** Kalambury (telezabawa), **13.00** Piłkarski salon, **14.00** Magazyn katolicki, **14.30** 4x4 (mag.), **15.00** TV Market, **15.15** Klub Stasia i Nel (dla dzieci), **15.40** Magazyn sportowy, **16.10** Informacje, **16.30** Kinomaniak (mag.), **17.00** Zamek czarodziejów, **17.30** Komicy występują w Polsacie, **17.45** Dziennik, **18.00** Na każdy temat, **19.00** TV Market, **19.15** Informacje, **19.35** Latająca karetka (s. dok.), **20.00** Promenada sukcesu, **20.45** Kulisy - polski tenis, **21.15** Obieżyświat (rep.), **21.45** Adam i Ewa (s.), **23.00** Strefa P., **23.25** Zamek czarodziejów, **0.00** Przygody Leona H. (pr. rozryw.), **0.45** Komicy występują w Polsacie, **1.00** Informacje, **1.20** Na każdy temat, **2.15** Latająca karetka (s. dok.), **2.45** Promenada sukcesu, **3.30** Kulisy - polski tenis, **3.55** Obieżyświat (rep.), **4.25** Adam i Ewa (s.), **5.35** Strefa P., **6.05** Zerwane więzi (talk show), **6.50** Przygody Leona H. (pr. rozryw.).

■ PONIEDZIAŁEK 9 GRUDNIA

7.20 Muzyka polska, **8.20** Piosenka na życzenie, **9.20** Twój lekarz (mag.), **9.35** Wystarczy chcieć (mag.), **9.50** Muzyczny Relax, **11.50** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **12.40** Komicy występują w Polsacie, **12.55** TV Market, **13.10** Na każdy temat, **14.05** Dyżurny satyryk kraju, **14.30** Szkoła przetrwania (dla dzieci), **15.00** TV Market, **15.15** Kalambury (telezabawa), **15.45** TV Market, **16.10** Informacje, **16.30** Afficionado (pr. muz.), **17.00** Zamek czarodziejów, **17.30** Hot Chat, **17.45** Dziennik, **18.00** Latająca karetka (s. dok.), **18.30** Afficionado (pr. muz.), **19.00** TV Market, **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Świat według Kiepskich (s.), **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Graczykowie (s.), **21.00** Adam i Ewa (s.), **21.30** Hot Chat, **21.50** Dziennik, **22.05** Komicy występują w Polsacie, **22.20** Adam i Ewa (s.), **22.50** Rodzina zastępcza (s.), **23.20** Latająca karetka (s. dok.), **0.00** Informacje, biznes informacje, **0.15** Graffiti, **0.25** Raz, dwa, trzy (mag.), **1.00** Pasmo informacyjne, **1.25** Afficionado (pr. muz.), **2.00** Świat według Kiepskich (s.), **2.30** VIP (wydarzenia i plotki), **3.00** Graczykowie (s.), **3.30** Dziennik, **3.45** Hot Chat, **4.00** Adam i Ewa (s.), **4.30** Na każdy temat, **5.30** Różowa landrynka, **6.00** Informacje, **6.15** Graffiti, **6.25** Rodzina zastępcza (s.), **6.50** Komicy występują w Polsacie.

■ WTOREK 10 GRUDNIA

7.05 Muzyka polska, **8.05** Piosenka na życzenie, **9.00** TV Market, **9.15** Muzyczny relax, **11.15** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **12.15** Komicy występują w Polsacie, **12.30** Zerwane więzi (talk show), **13.15** Dyżurny satyryk kraju, **13.45** Szkoła przetrwania (dla dzieci), **14.15** V-max (mag.), **14.45** Kalambury (telezabawa), **15.15** Klub Stasia i Nel (dla dzieci), **15.55** Fundacja Polsat, **16.10** Informacje, **16.30** Afficionado (pr. muz.), **17.00** Raz, dwa, trzy (mag.), **17.30** Hot Chat, **17.45** Dziennik, **18.00** Promenada sukcesu, **18.45** Kulisy - polski tenis, **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Graczykowie (s.), **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Rodzina zastępcza (s.), **21.00** Adam i Ewa (s.), **21.30** TV Market, **21.50** Dziennik, **22.00** Hot Chat, **22.10** Eretz Israel (s. dok.), **22.35** Adam i Ewa (s.), **23.00** Kulisy - polski tenis, **23.25** TV Market, **23.50** Informacje, biznes informacje, **0.05** Graffiti, **0.15** Promenada sukcesu, **1.00** Pasmo informacyjne, **1.30** Afficionado (pr. muz.), **2.00** Graczykowie (s.), **2.30** Raz, dwa, trzy (mag.), **3.00** Rodzina zastępcza (s.), **3.30** Dziennik, **21.45** Hot Chat, **3.55** Adam i Ewa (s.), **4.20** Zerwane więzi (talk show), **5.05** Eretz Israel (s. dok.), **5.30** Różowa landrynka, **6.00** Informacje, **6.15** Graffiti, **6.25** Latająca karetka (s. dok.), **6.50** Komicy występują w Polsacie.

■ ŚRODA 11 GRUDNIA

7.10 Hitmania, **8.10** Piosenka na życzenie, **9.05** Raz, dwa, trzy (mag.), **9.35** 4x4 (mag.), **10.00** Muzyczny relax, **12.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **12.50** Komicy występują w Polsacie, **13.05** Na każdy temat, **14.00** Dyżurny satyryk kraju, **14.30** Szkoła przetrwania (dla dzieci), **15.00** Klub Stasia i Nel (dla dzieci), **15.30** Kalambury (telezabawa), **16.10** Informacje, **16.30** Afficionado (pr. muz.), **17.00** Bumerang (pr. public.), **17.30** Hot Chat, **17.45** Dziennik, **18.00** Świat według Kiepskich (s.), **18.30** Afficionado (pr. muz.), **19.00** TV Market, **19.15** Pasmo informacyjne, **19.40** Rodzina zastępcza (s.), **20.05** VIP (wydarzenia i plotki), **20.35** Latajaca karetka (s.), **21.00** Adam i Ewa (s.), **21.30** TV Market, **21.50** Dziennik, **22.05** Hot Chat, **22.15** Komicy występują w Polsacie, **22.30** Adam i Ewa (s.), **23.10** Informacje, **23.25** Graffiti, **23.40** TV Market, **0.00** Świat według Kiepskich (s.), **0.25** Afficionado (pr. muz.), **1.00** Pasmo informacyjne, **1.30** Rodzina zastępcza (s.), **2.00** 4x4 (mag.), **2.30** Raz, dwa, trzy (mag.), **3.00** Latająca karetka (s. dok.), **3.30** Dziennik, **3.45** Hot Chat, **4.00** Adam i Ewa (s.), **4.30** Na każdy temat, **5.30** Różowa landrynka, **6.00** Informacje, **6.15** Graffiti, **6.25** Obieżyświat (rep.), **6.50** Komicy występują w Polsacie.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

PLOTKI

Madonna

▲ Madonna aniołem miłosierdzia i to... trzeba dodać - anioła w nieszczęściu. Dotknęło ono serdeczną szkolną koleżankę kilkuletniej **Lourdes**, córki **Madonny**. Matka tej dziewczynki zachorowała na raka krwi. Wielka gwiazda nie tylko natychmiast wzięła na siebie koszty leczenia chorej, ale zaopiekowała się również dzieckiem, które jest nawet wożone do szkoły limuzyną Madonny. Dzięki tym wszystkim działaniom Lourdes nie straciła koleżanki, bo ta w każdym innym przypadku musiałaby przerwać kosztowną naukę. Chodzi przecież nie o pierwszą lepszą szkołę dla dzieci, ale o Kabbalah Children's Academy w Los Angeles. Madonna już od dawna traktuje magiczną kabałę jak religię i w tym właśnie duchu chce wychowywać swoje potomstwo.

◆ Wystawiony na sprzedaż na stronie internetowej firmy aukcyjnej eBay Inc. z San Jose w Kalifornii 60-letni dom, w którym spędził dzieciństwo znany amerykański rapper **Eminem**, osiągnął we wtorek 60 mln dolarów, podczas gdy jego wartość rynkowa nie przekracza stu tysięcy dolarów.

Znajdujący się w Detroit dom posiada trzy sypialnie, dwie łazienki i wszystkie wygody. Fani Eminema złożyli 253 oferty kupna. Aukcja kończy się 14 grudnia.

Inny były dom Eminema, nabyty przez artystę kiedy był już sławny, również został sprzedany na aukcji w firmie eBay i uzyskał cenę 800 tysięcy dolarów.

Oba domy znajdują się poza Eight Mile Road, która oddziela Detroit od przedmieść i która dała tytuł filmowi opartemu na biografii Eminema „8 Mile". Artysta zadebiutował w tym filmie jako aktor. Obraz jest wielkim sukcesem kasowym w Stanach Zjednoczonych.

Eminem sprzedał na całym świecie 30 milionów swoich płyt. **(k)**

Kolumnę przygotowała:
WANDA KULA

GRZECZNI MALCY MOGĄ LICZYĆ NA PREZENTY W POŃCZOSZE, BUCIE, POD PODUSZKĄ

Konkurenci Świętego Mikołaja

Rozdający prezenty św. Mikołaj jest znany zarówno dzieciom, jak i dorosłym na całym świecie. Nie wszędzie pojawia się on jednak na początku grudnia. Nie zawsze też przybiera taką samą postać.

Dziś najbardziej rozpowszechniony jest wizerunek amerykańskiego Santa Clausa, czyli ubranego na czerwono, grubiutkiego, jowialnego mężczyzny z czerwonym nosem oraz w krasnalej czapce z pomponem. Widywany jest jak podróżuje saniami ciągniętymi przez reniferów i radośnie pokrzykuje. Do naszych milusińskich przyjeżdża św. Mikołaj mieszkający w Laponii.

Gdzie indziej w świecie domy dzieciaków odwiedzają postacie wyglądające zupełnie inaczej. O małych mieszkańcach Francji pamięta Mikołaj, a także Papa Noel. Są do siebie bardzo podobni. Jeżdżą na objuczonych sankami osiołkach. Odróżnić je można po nakryciach głowy. Pierwszy zakłada biskupią mitrę, drugi podszyty futrem kaptur. Ten ostatni zamiast pastorału nosi choinkę.

Natomiast w Hiszpanii w pierwszym tygodniu stycznia worki pełne darów noszą Trzej Magowie, czyli Kacper, Melchior i Baltazar. Od wdzięcznych maluchów otrzymują nieco sherry dla wzmocnienia oraz przysmaki dla wielbłądów. W amerykańskiej Pensylwanii natomiast króluje Kriss Kringle. Drobny chłopczyk w ciepłej, futrzanej czapie na głowie napełnia prezentami pończochy. Jego imię wywodzi się od niemieckiego słowa oznaczającego Dzieciątko Jezus.

Mikołaj ma konkurentki także wśród pań. We Francji kilkulatki niecierpliwie czekają na szczodrą wróżkę Dame Abonde, która dopiero w noc sylwestrową wsuwa podarki pod poduszki. Podobnie zachowuje się niemiecka Frau Berta. W wieczór Trzech Króli bezszelestnie zakrada się do dziecięcych pokoi, a najmłodsi rozpoznają ją po ogromnych stopach i imponujących rozmiarów żelaznym nosie. Jeśli nie uda jej się wejść do mieszkań, upominki układa na parapetach.

We Włoszech prezenty rozwozi na miotle wiedźma Befanna. Trudno chyba znaleźć bardziej złośliwą postać. Do domów wpada przez komin 6 stycznia. Doskonale orientuje się kto zasłużył na nagrodę. Nie sposób ukryć przed nią żadnego grzeszka.

Spotkania z mało sympatyczną wiedźmą mogą uniknąć mieszkańcy południowej części Italii, zwłaszcza Sycylii. Oni otrzymują podarki 13 grudnia, w dzień św. Łucji. Są to pozostałości tradycji sięgającej czasów sprzed reformy kalendarza. Dawniej imieniny św. Łucji przypadały 10 dni później niż dziś, w przesilenie zimowe, kiedy kończy się stary rok astronomiczny i zaczyna nowy. Chwila ta była doskonałą okazją do świętowania. **(A. M.)**

NIE WYSTARCZY ZDROWE CIAŁO

Stres obniża płodność

Zestresowane kobiety trudniej zachodzą w ciążę. W szczególności dotyczy to tych pań, które mają długi cykl menstruacyjny. Takiego zdania są naukowcy ze Szpitala Klinicznego przy Uniwersytecie w Aarhus (Dania).

Na łamach fachowego pisma „Fertility and Sterility" zaprezentowali oni wyniki wieloletnich badań, w których wzięło udział prawie 400 młodych par małżeńskich. W momencie rozpoczęcia projektu wszystkie małżeństwa były bezdzietne, jednak podczas wstępnych rozmów z naukowcami wyrazili chęć posiadania potomstwa. Przez kilka następnych lat naukowcy śledzili losy wszystkich par, interesując się ich zdrowiem, sytuacją materialną, karierą zawodową i kondycją psychiczną. W tym czasie przyszło na świat sporo dzieci.

Spośród 393 kobiet w wieku od 20 do 35 lat, które uczestniczyły w eksperymencie, w ciążę zaszły 233. Pozostałym parom do momentu zakończenia badań nie udało się spłodzić dziecka. Naukowcy przeprowadzili skrupulatną analizę czynników, które mogły być przyczyną tych niepowodzeń. W ten sposób wyselekcjonowali grupę kobiet, u których nie stwierdzono żadnych przeszkód natury medycznej. Ich mężowie byli również całkowicie zdrowi.

„Zauważyliśmy natomiast, że wszystkie panie z tej grupy miały dwie cechy wspólne: długi, przekraczający 35 dni, cykl menstruacyjny oraz kłopoty z psychiką, objawiające się nerwicami, lękami i wysokim poziomem stresu. Na tej podstawie sądzimy, że te dwa czynniki, jeśli występują łącznie, mogą zmniejszyć płodność kobiety" - ogłosił kierujący badaniami, Niels Hjollund. **(SN)**

WARTO JE ZAMONTOWAĆ, BY CHRONIĆ DZIECI PRZED WYPADKAMI

Bezpieczny dom

Miejscem, które wymaga szczególnego zabezpieczenia, są schody. Wyjście na nie należy zablokować specjalnymi ochronnymi bramkami, które uniemożliwią dostęp najmłodszym. Takie płotki możemy również zamontować w futrynie drzwi np. między kuchnią i korytarzem czy pokojem. Zazwyczaj mają one regulowaną szerokość, więc bez problemu dopasujemy je do każdego mieszkania. Ochronne bramki wykonane są z drewna lub metalu.

Przed poślizgnięciem się na schodach uchronić nas może przymocowany na krawędzi każdego stopnia specjalny antypoślizgowy pasek. Warto również takie antypoślizgowe dodatki umieszczać pod chodniczkami. Dzięki temu dywanik pozostaje zawsze na miejscu.

Specjalne ochronne maty dobrze jest też wykorzystać w łazience. Umieszczone w wannie lub pod prysznicem zmniejszają ryzyko wypadku, bo chronią przed poślizgnięciem się w czasie kąpieli. Takie miękkie, gumowe maty nie przesuwają się. Zazwyczaj są one pokryte specjalną powłoką, która uniemożliwia rozwój szkodliwych dla zdrowia bakterii.

W każdym domu, gdzie są małe dzieci, należy również odpowiednio zabezpieczyć wszystkie ostre kanty i krawędzie blatów kuchennych, ławek oraz parapetów. Do tego wykorzystać można specjalne plastikowe zabezpieczenia na narożniki. Mocuje się je za pomocą specjalnej taśmy klejącej na górnych i dolnych krawędziach przedmiotów.

Pamiętać należy również o tym, by przed najmłodszymi zabezpieczyć wszystkie gniazdka. Specjalne blokady nadają się zazwyczaj zarówno do uziemionych, jak i nieuziemionych gniazdek. Ochronne plastikowe zatyczki zabezpieczają dostęp do kontaktu, gdyż usunąć je można tylko za pomocą specjalnego klucza.

Przed małymi lokatorami warto też zabezpieczyć drzwi i okna stosując różnego rodzaju blokady, które nie dopuszczą do przytrzaśnięcia palców. **(dz)**

DO ŚWIĄTECZNYCH PORZĄDKÓW I ZAKUPÓW WŁĄCZMY CAŁĄ RODZINĘ

Nie dajmy się zwariować

Przygotowania do Świąt Bożego Narodzenia wymagają czasu, pomysłowości i ogromnej odporności psychicznej. Przeciętna pani domu musi wykazać się naprawdę sporym talentem organizacyjnym, by wszystko wyszykować i w dodatku nie czuć się na dzień przed Wigilią jak ktoś całkowicie wykończony. W tym roku spróbujmy inaczej - na spokojnie, systematycznie...

Podstawowy błąd

Większość kobiet uważa, że nikt tak jak one nie jest w stanie sprzątnąć, uprać, ozdobić, kupić, upiec. „Być może rzeczywiście nikt mi nie dorównuje, ale to tylko znaczy, że będzie w tym roku zrobione nieco gorzej" - powiedziała sobie pewna pani trzy lata temu i podzieliła obowiązki między rodzinę. Domownicy skwapliwie zabrali się do dzieła. W następnym roku mąż bez słowa zabrał się za mycie okien, syn za trzepanie dywanów, córka zaczęła z nią uzgadniać wigilijne menu... I dzięki temu wspólnemu wysiłkowi siadają do Wigilii dumni z własnej pracy, a pani domu nie pada na twarz.

Planowanie to podstawa

Gdy już przekonamy domowników do współpracy, na spokojnie robimy trzy listy. Pierwsza - to lista domowych porządków, łącznie z terminami, kiedy i co należy zrobić (tu trzeba pamiętać o wyciągnięciu i umyciu lepszej porcelany oraz o upraniu obrusów). Potem uzgadniamy, co osoba przez nas upatrzona ma wykonać. I musimy być otwarte na negocjacje.

Druga lista - to lista potraw, które trzeba przygotować. Ustalamy świąteczne menu i zapisujemy, jakie jedzonko i kiedy będziemy szykować.

Trzecia lista - to lista zakupów i prezentów. Wskazany jest twórczy stosunek do wszystkich trzech list. Kupiony dwa miesiące temu dywan nie wymaga trzepania, naprawdę wystarczy go odkurzyć. Zawsze myło się okna, ale może nie są tragiczne i starczy przemycie z zewnętrznych stron? Dokładne porządki w szafkach kuchennych lepiej udadzą się wiosną itp. Mniej dogmatyzmu, więcej wygody.

To samo dotyczy również posiłków. Mama i babcia kleiły uszka. Ale jeśli naprawdę nie sprawia to nam przyjemności, to lepiej kupić uszka gotowe. Uszka to jedynie mały przykład - naprawdę sporo półproduktów może nam ułatwić życie. Nie da się? No trudno. Jeśli tylko domowe jest dobre, trzeba wykorzystać zamrażarkę. Uszka, pierogi z kapustą i grzybami, bigos - żadna z tych potraw nie straci, jeśli zostanie przygotowana wcześniej i zamrożona. A ciasta? Jedno lub dwa możemy zrobić osobiście, resztę warto zamówić w sprawdzonym miejscu.

Warto pamiętać

Przygotowując listę spraw do załatwienia, warto umieścić na niej kupno nowego elementu garderoby, nowych ozdób choinkowych, zadbać, by w domu znalazły się gałązki jodły lub świerku do wykonywania stroików. Warto też pamiętać, że choinki nie kupuje się w ostatniej chwili w nadziei na niższe ceny, bo można się bardzo oszukać. Nawet jeśli zapłacimy drożej, nie będziemy musieli w ostatniej chwili biegać w poszukiwaniu jakiegoś w miarę ładnego drzewka. **(wak)**

■ SMACZNEGO

Słodkie przysmaki na Boże Narodzenie

Babeczki z owocami

Składniki: 2 szklanki mąki; 10 dag margaryny; 2 żółtka; po 4 łyżki śmietany i cukru; 1 szklanka ubitej śmietany; 1/2 słoika wiśni lub śliwek; świeże owoce, np. kiwi.

Przygotowanie: Z mąki, margaryny, żółtek, śmietany i cukru zagnieść ciasto, uformować kulę, zawinąć w przezroczystą folię, włożyć na godzinę do lodówki; rozwałkować placek, wyciąć kółka, wyłożyć nimi wszystkie foremki, upiec w temperaturze 210 st. C; ostudzone babeczki napełnić owocami ze słoika, na wierzch każdej włożyć trochę bitej śmietany; starannie udekorować pokrojonymi owocami i listkami mięty lub melisy, wstawić do lodówki.

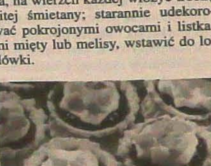

Ciasto z niespodzianką

Składniki: 20 dag mąki; 10 dag masła; cukier waniliowy; 3 łyżki zimnej wody; 1/4 łyżeczki soli; tłuszcz do formy; 3 jabłka; cukier; słoik wiśni do ciast i deserów; owoce do dekoracji.

Przygotowanie: Mąkę przesiać, połączyć z solą i cukrem waniliowym, posiekać ze schłodzonym masłem, zagnieść ciasto, dolewając wodę; uformować kulę, włożyć na 30 min. do lodówki; wyjąć, rozwałkować, wyłożyć dno i boki natłuszczonej formy; jabłka pokroić, posypać cukrem; przykryć warstwą ciasta z wyciętymi gwiazdkami, udekorować wałeczkami ciasta, upiec w 200 st. C; napełnić przez otwory wiśniami do ciast i deserów.

Minimarmoladki

Składniki: 1 słoik jabłek do ciast i deserów; 2 łyżki cukru; smażona skórka pomarańczowa; migdały; rodzynki; posiekane orzechy; imbir; cynamon; 10 dag cukru kryształu do posypania.

Przygotowanie: Owoce ze słoika włożyć do rondla, zagotować, a kiedy trochę odparują, dodać cukier i ciągle mieszając gotować, aż masa zgęstnieje; rzucić rozdrobnione bakalie i przyprawy, podgrzewać 10 min; blachę wyłożyć pergaminem, wylać gorącą masę, wygładzić powierzchnię, odstawić do ostudzenia; zimną marmoladę pokroić na kawałki, osuszyć w lekko nagrzanym piekarniku przy uchylonych drzwiczkach; marmoladki ułożyć w pudełku, lekko przesypać cukrem.

Francuski przysmak

Składniki: 1 duże opakowanie podłużnych biszkoptów; 1 małe opakowanie okrągłych biszkoptów; 1 opakowanie kremu śmietankowego; 1 słoik jabłek do ciast i deserów; cukier puder; owoce do dekoracji.

Przygotowanie: Salaterkę lub inne naczynie wyłożyć folią aluminiową lub papierem pergaminowym; boki obłożyć ściśle długimi biszkoptami, a dno okrągłymi; przygotować według przepisu na opakowaniu gęsty krem śmietankowy, posmarować nim biszkopty; jabłka do ciast i deserów silnie schłodzić, wypełnić nimi wnętrze, na powierzchni położyć okrągłe biszkopty, ponownie schłodzić w lodówce; wyjąć z naczynia, zdjąć folię, udekorować owocami i liśćmi mięty. **(k)**

▲ *Przy pięknie nakrytym „zabijaczkowym" stole prezes MK PZKO w Nawsiu Bogdan Hajduk z gośćmi imprezy.*

▲ *Gości „Gorolski zabijaczki" witano w drzwiach kieliszkiem smakowitego trunku.*

Fot. DANUTA BRANNA

PO „GOROLSKI ZABIJACZCE" W NAWSIU

Przez żołądek do serca

NAWSIE (db) - Również w br. tradycji stało się zadość i nawiejskie MK PZKO urządziło popularną „Gorolską zabijaczkę". Impreza o tej nazwie odbyła się w ubiegłą sobotę w miejscowym Domu PZKO i zgromadziła liczne grono miłośników zabawy na ludowo.

Na gości imprezy czekały suto zastawione stoły ze specjałami ze świniobicia, loteria z nagrodami - wyrobami masarskimi - oraz program. Całość prowadził Filip - Tadeusz Filipczyk, a tańce i śpiewy górali beskidzkich przedstawiły zespoły „Istebna" i „Zaolzi". Głównym celem „zabijaczki" była jednak wspólna zabawa nawiejskich pezetkaowców i gości, którzy przyjechali specjalnie na tę imprezę z bliższej i dalszej okolicy. Smakołyki przygotowane przez panie z Miejscowego Koła PZKO (m.in. skwarki z wątróbką, „podgarlina", „prdelónka", „prejt", pieczeń wieprzowa, wędliny, ale też kołacze) dogodziły każdemu podniebieniu, a kalorie pobrane przez ich konsumpcję można było szybko spalić w zabawie i tańcu, należy się więc spodziewać, że uczestnicy „zabijaczki" chętnie za rok tu powrócą.

Wydawnictwo »Olza«

CZ. CIESZYN, UL. ČAPKA 7

Otwarte: poniedziałek - piątek w godz. 8.00 - 16.00

✦ ✦ KSIĘGARNIA POLECA ✦ ✦

✦ W Wydawnictwie Naukowym PWN pojawia się książka Stanisława Borawskiego pt. **Wprowadzenie do historii języka polskiego**. Przedstawia ona tę dosyć trudną problematykę, którą jest historia języka w nieco odmienny sposób, ciekawie i przystępnie dla każdego zainteresowanego czytelnika. Omówione są podstawowe terminy i pojęcia z historii języka, jak również przedstawione są syntezy historycznojęzykowe, periodyzacja dziejów polszczyzny, problemy i hipotezy badawcze.

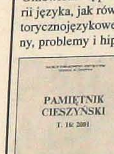

✦ **Pamiętnik cieszyński T.16** to kolejna pozycja wydawnicza Polskiego Towarzystwa Historycznego, Oddziału w Cieszynie, zawierająca wiele ciekawych informacji na temat dziejów Śląska Cieszyńskiego. Można przeczytać tu o studentach z Cieszyna na Uniwersytecie Krakowskim w średniowieczu i dobie wczesnonowożytnej - autorstwa Przemysława Mycielskiego; Stosunkach polsko-czechosłowackich w latach 1934-1938 w świetle śląskiej „Polonii" i „Polski Zachodniej" autorstwa Donaty Rogozik i wiele, wiele innych ciekawych przyczynków, materiałów i recenzji. **(BJK)**

OL-2/2002

KALENDARZ ŚLĄSKI 2003

W sprzedaży od 5. 12. 2002 w siedzibie ZG PZKO w Czeskim Cieszynie.

OLZA 2431

■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA ■

Grudniowe kalendarium

Grudzień każe nam sięgnąć do rzymskich „calendae" - kalend (oznaczały pierwszy dzień miesiąca, dzień podatków); stąd wywiodły się: kalendarz (calendarium) z kolędą, zatem z zimowym przesileniem, tj. z 21 grudnia, niemalże wigilią Wigilii. Wypada nam przy okazji grudniowych refleksji wspomnieć niektóre rocznice: chociażby 225. rocznicę urodzin cieszyńskiego chłopa-bibliofila, Jerzego Gajdzicy z Cisownicy, 90. rocznicę śmierci ks. Karola Paździory, 80. rocznicę urodzin poety MUDr. Józefa Krzywonia, 5-lecie śmierci dwojga poetów zaolziańskich: Władysława Młynka oraz Anny Filipkowej, ale także 10. rocznicę rozpadu Czechosłowackiej Federacji.

Jerzy Gajdzica (19 XII 1777 - ?. ?. 1840) z Cisownicy Małej koło Ustronia furmanił co najmniej na Słowację i do Wieliczki. Na postojach kupował i czytał książki, które następnie pieczętował własnym ekslibrisem. Wiele z nich odnaleźli potem Jan Wantuła z Janem Brodą. Gajdzica pozostawił zapiski pamiętnikarskie: „Dlo pamięci rodu ludzkiego" (1805-1823), uzupełnił też swoimi uwagami odpis „Kroniki cieszyńskiej" krążący wśród ludu.

Ks. Karol Paździora (31 I 1846-7 XII 1912) z Suchej Górnej ukończył studia teologiczne w Ołomuńcu, był wikarym w Starych Hamrach, Istebnej, Skoczowie, Domasłowicach, proboszczem w Jasielnicy, Gnojniku, Ochabach, Zabrzegu, katechetą w szkole Macierzy Szkolnej w Cieszynie, współzałożycielem Czytelni w Skoczowie, należał do założycieli Związku Śląskich Katolików w Cieszynie, założył Katolickie Kółka Rolnicze i Oświaty z Czytelnią w Suchej Górnej, Czechowicach, Mnichu, Gnojniku, był redaktorem „Posła Związku Śląskich Katolików", współpracował z „Gwiazdką Cieszyńską", wszedł do Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra dla ludu polskiego na Śląsku. Spoczął w Zabrzegu.

Lekarz-poeta Józef Krzywoń (19 XII 1922-22 IV 1990), autor tomu „Śpiewająca jutrzenka" (1958), zaczął się pojawiać na łamach prasy zaolziańskiej jako praski student medycyny; był pod wrażeniem entuzjastycznych haseł realizmu socjalistycznego. W r. 1968 próbował wyjść poza metodę socrealizmu jako autor opowiadań (Odwiedziny chorego, GL) oraz anonimowy (z M. Fajkusem) Książę Cieszko na Cieszynie, podpisujący felietony „Listy spod wieży" (Zwrot, 6/68-8/69); cenzorzy przypisywali je H. Jasiczkowi i odpowiednio go potraktowali za Cieszkowe „złośliwostki".

I Władysław Młynek (6 VI 1930-1 XII 1997), i Anna Filipkowa (27 VII 1950-16 XII 1997) reprezentowali nad Olzą tzw. literaturę ludową, przeważnie gwarową. Podobnie jak poezja o charakterze uniwersalnym, również owa ludowa ulega ostatnio swoistemu „przedawnieniu". Sytuacja środowiska, obserwujemy, zaczyna niepokoić, lecz jakby dotyczyła kilku abstrakcyjnych osób. Pośmiertnie pojawił się w r. 2000 jedynie tom opowiadań A. Filipkowej: „Na żywot w grudniu" (Wyd. „Olza").

Nie chce się wierzyć, że to dopiero przed 10 laty rozpadła się była Czechosłowacja. Spodziewajmy się nostalgicznych tonów rocznicowych w mediach. Nadal nie umiem z tamtym rozpadem się pogodzić, odtąd już nie poszedłem wzdłuż granicy z Wielkiego Połomu do Klina na zapleczu Sałajki i Przełęczy. A znakomity to szlak.

WŁADYSŁAW SIKORA

POLA GOJAWICZYŃSKA

ŚWIĘTA RZEKA

(87)

Uderzył ją tylko widok niezasłanego tapczanu, z czego wywnioskowała, że kompania przeniosła się na inne miejsce, a już z pewnością do Adrii. A może do Narcyza? Ziewając, zabrała się do sprzątania. Ledwie jednak zdążyła zebrać resztki z jednego talerza, zapukano do drzwi.

- Proszę wejść - wygłosiła Mateuszka, przygotowana na gońca z redakcji. I błyskawicznie szykowała monolog. Co ja ci dam, mój kawalerze? Widzisz przecież, że czort by się tu nie wyznał!... I dopiero po takich ceregielach, poszperawszy z ważną miną na biurku, wynajdzie „cudownym sposobem" rękopis, który picie czy nie picie, zabawa czy nie zabawa, leżał niezawodnie na półeczce.

Weszła nieznana osoba, naturalnie kobieta, i obrzuciwszy teren spojrzeniem, spytała:

- Pan Chołhański?

- Nie ma go, moja pani - krzyknęła Mateuszka. - O tej porze? Albo śpi, albo pracuje. W ogóle o tej porze nie przyjmujemy gości. Jak pani widzi, jeszcze się nie zaczęło sprzątać po jednych. Nie wrócił z miasta, tylko go patrzeć.

- Poczekam - rzekła dama. I zręcznie omijając przeszkody, przedostała się do okna.

- Proszę mi podać ten fotel - rzekła, wskazując na „stylowego Ludwika" - naturalnie, po wytarciu.

Coś podobnego zdarzyło się tu po raz pierwszy! Kobiety Chołhańskiego już w korytarzu przybierały najmilszy uśmiech dla pani Mateuszki. Zuchwały babsztyl przywarował, ale nie była to kapitulacja. Co to za jedna, aby mi rozkazywać? - kombinowała, krzątając się dyskretnie. - Co to za cymes, że się tak nosi?... I nagle błysnęła jej myśl, iż to jest ten daleki „ideał" jej pana, jak nazywała Jolantę. Pan znów wzdycha do swego „ideału".

Nieomylnym węchem Mateuszka wyczuła olbrzymie pretensje takiej damy, ani pogawędek, ani uśmiechów, ani napiwków, nic!... I zaczęła się głowić nad jakimś „sposobem" na niepożądanego gościa, podczas gdy Szejdowa, siedząc w fotelu pod oknem, w milczeniu przenosiła swe spojrzenie z przedmiotu na przedmiot, ze sprzętu na sprzęt.

Poznawała to wszystko. Znała to.

- Paniusia tu u nas po raz pierwszy, co? - rzekła Mateuszka, zgarniając na półmisek resztki z talerzy.

Rozchylona kotara, która ongiś była aksamitem i była czerwienią, ukazywała dalszy fragment z tapczanem, na którym pisma, butelki, szklanki, kapelusz damski tworzyły malowniczy nieład. Na brudnym dywanie zgniecione jedwabie i wykwintne poduszki tworzyły koczowisko. Poznawała biurko, z arkuszami „nieśmiertelnej" powieści, przerwanej od tak dawna, iż słońce i czas powlokły kartki szacowną, żółtą patyną. Atrament zbladł, zbladły słowa. Jej amatorska fotografia widniała nad szklanką z resztkami wina. Tuż obok ładne duże zdjęcie młodej kobiety patrzyło zdziwionymi oczyma.

- Zaraz sobie pomyślałam, że pani nowa - rzekła Mateuszka.

Odnalazła purpurowy kryształ, swój dar, zużytkowany na popielniczkę, pełną niedopałków i popiołu. Poznała kąt przy oknie ze stolikiem i fotelem, „żeby było tak, jak u ciebie w domu, na Śląsku". Poznawała Mateuszkę w tej opuchłej, straszliwej babie, ziejącej wódką, w wyszmelcowanym kaftanie i krótkiej spódnicy, z twarzą brudną, lecz przypudrowaną.

- Gdyby pani tu u nas bywała, jak nasz Kwiatuszek, pani inżynierowa, nie czekałaby pani. Po przyjęciu pan jest grymaśny. Głowa go boli, wymyśla...

Wszystko to było namacalne, tak, jak opowiadał, a zarazem inne, inne! Wychyliwszy się przez okno, Jolanta ujrzała w dole ulicę, prawie pustą. Drzewa osłaniały Dolinę Szwajcarską. Zdawało jej się, że słyszy głos niewidocznego baletmistrza, ćwiczącego swój zespół: Raz, dwa, raz dwa trzy - żwawo koteczki, żwawo!

- W takie dni to nawet nasz Kwiatuszek trzyma się z dala, przychodzi do mnie, do dyżurki, przyrządza herbatę z cytryną, aby mu to prędzej przeszło. I czeka biedactwo, aż jej Mond wydobrzeje.

Mówiąc to, Mateuszka spod oka spoglądała na gościa. Tamta stała przy oknie, jak zaczarowana, i Mateuszka nagle straciła nadzieję, aby mogła ją czymkolwiek poruszyć. Kiedy tak - rzekła sobie - to ja się nie wtrącam, dalej to już nie moja rzecz! Wytarłszy ręce o kaftan, otworzyła szafy, wyjęła garnitur pana do czyszczenia. Obok, w pianie koronek, wiotki i połyskliwy spływał szlafroczek Kwiatuszka. Wyjęła go i rzuciła na poręcz krzesła, ustawiając obok pantofelki. Noo?

Ale i to nie przerwało uporczywego milczenia. Mateuszka chwyciła garnitur i szczotkę i wyszła na korytarz, mrucząc: A to dopiero! Kamień nie kobieta! Bez serca!

Za oknem, mimo dnia, róg księżyca świecił blado na błękitnym niebie. Ten nikły ślad ubiegłej nocy przyciągał i więził spojrzenie. Wczoraj?... Zdawało się Jolancie, iż ogromny czas przewalił się od chwili, gdy wyszła z wagonu, zajeżdżała do hotelu, drzemała i marzyła, oczekując świtu. Ten sam sierp księżyca widniał wśród rozsuniętych firanek. Wczoraj?...

Wyciągnęła drzwi, pchnęła drzwi. Chodnik tłumił jej kroki. Lecz czujna Mateuszka wybiegła truchtem ze swej nory i przechyliła się przez poręcz, aby zapytać:

- Co mam powiedzieć panu?

Cisza. Nadsłuchiwała. Nic, jakby duch wionął.

Na ulicy nianie popychały wózki, w których różane buzie uśmiechały się ufnie i szczęśliwie. Wrześniowe słońce przygrzewało jeszcze, złociste drzewa biegły równym szeregiem w głąb ulicy. Idąc, Jolanta mrużyła oczy, otwierała je na gwałt i szeroko. Napadała ją nieprzezwyciężona senność.

Spać. Mój Boże, spać! Omal nie płakała z pragnienia snu. Szeroko ziewając, szła pod suche trzaski ulicznych fotografów, nieprzytomna i zataczająca się na nogach. Wlokła się przez ruchliwą jezdnię, wśród głośnych przekleństw szoferów - przechodnie przystawali i oglądali się z ciekawością za tą kobietą najwidoczniej wytrąconą z równowagi. Wreszcie natknąwszy się na kawiarnię, Jolanta weszła, zajęła pierwsze z brzegu miejsce i zamówiła kawę. Zanim podano, zdrzemnęła się. Obudził ją lekki stuk tacy. **(cdn.)**

■ kronika rodzinna

Dnia 6. 12. 2002 obchodzi swój zacny jubileusz 70-lecia urodzin

pani HELENA MICZKOWA

z Czeskiego Cieszyna.

„Żyj nam długo i szczęśliwie
bez zmartwień i trwóg.
Niech Ci stale zdrowie dopisuje".

Tego życzą Ci synowie z rodzinami. AD-111

„Chociaż lata mijają
i wszystko dzieli nas
boleść w sercach została,
której nie zgoi czas".

Dnia 5. 12. 2002 mija 2. bolesna rocznica śmierci

śp. STANISŁAWA FLASZA

z Oldrzychowic. Równocześnie 19. 1. 2003 wspomnimy 11. rocznicę zgonu

śp. MARIANA FLASZA

Wszystkich, którzy Ich znali, prosimy o chwilę cichych wspomnień. Z żalem, miłością i wdzięcznością wspomina najbliższa rodzina. AD-106

Dnia 5. 12. 2002 mija siódma bolesna rocznica zgonu naszego Najdroższego

śp. inż. BOGUSŁAWA MATUSZKA

z Czeskiego Cieszyna. Z żalem w sercu, miłością i wdzięcznością wspominają i za chwilę cichej zadumy przyjaciół dziękują najbliżsi. AD-103

Dnia 6. 12. 2002 obchodziłaby 80. urodziny nasza Najdroższa

śp. MARIA JASICZKOWA

zaś 1. 9. minęła 14. rocznica Jej śmierci. Wspominają najbliżsi. OL-464

Dziękujemy za złożone nam wyrazy współczucia oraz udział w pogrzebie naszej Matki

śp. ANNY KLUZ

Wyrazy szczególnej wdzięczności kierujemy w stronę księdza Klocka i chóru „Przełęcz", który swym śpiewem uświetnił chwilę pożegnania z naszą Drogą Zmarłą. Zasmucone córki i synowie z rodzinami. AD-110

Serdecznie dziękujemy wszystkim krewnym, przyjaciołom, koleżankom, kolegom, sąsiadom i znajomym za wyrazy współczucia, kwiaty i udział w pogrzebie naszego Drogiego

śp. KAROLA KONIECZNEGO

Szczególne podziękowania należą się pastorowi W. Szpakowi oraz p. L. Kasprzakowi za dostojne prowadzenie obrzędu pogrzebowego. Dalej dziękujemy ChNP, p. prof. V. Hajchlovi, p. M. Pouzarovi, p. Z. Štirbové za uświetnienie obrzędu muzyką i śpiewem. Dziękujemy również p. mgr T. Hławiczce, oraz personelowi DPS w Trzyńcu za opiekę, którą otaczali Zmarłego. Zasmucona rodzina. OL-468

Pragniemy wyrazić serdeczne podziękowanie wszystkim znajomym i sąsiadom za wyrazy współczucia i złożone kwiaty, którzy po raz ostatni przyszli pożegnać się z naszą Kochaną i Niezapomnianą Siostrą, Matką, Teściową, Babcią, Szwagierką, Ciocią

śp. MARIĄ WAŁOSZKOWĄ

W smutku pogrążona rodzina. OL-470

Wyrazy głębokiego współczucia z powodu zgonu Mamusi

śp. HERMINY JACAKOWEJ

pani dyrektor Jadwidze Palowskiej i całej Rodzinie składają pracownicy PSP Karwina-Nowe Miasto. O-152

■ teatr

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN: „Neználkovy příhody" (6, godz. 10.00).

CIESZYN - teatr im. A. Mickiewicza: 6. 12. godz. 19.00 „Koncert salonowy" - recital chopinowski - Stanisław Deja.

■ kina

KARWINA - Centrum: Władca książek (5, 6, godz. 15.30), Pluto Nash (5, 6, godz. 17.45), Road to Perdition (5, 6, godz. 20.00), **Reflex**: Blafuj jak Beckham (5, 6, godz. 20.00), Czerwony smok (5, 6, godz. 17.00), **EX**: Znak (5, 6, godz. 19.00), **CZ. CIESZYN-Central**: Mikołajkowe przedstawienie darmowe! Asterix, Obelix i Kleopatra (6, godz. 16.30), Najgorsze obawy (6, godz. 19.30), **TRZYNIEC-Kosmos**: Królestwo ognia (5, 6, godz. 17.30), Eksperyment Philadelphia 2 (5, 6, godz. 20.00).

■ wystawy

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA ul. Mennicza 46 - Do 31. 12. wystawa „Wędrówki książek. Źródła pochodzenia bibliotecznych zbiorów ks. Leopolda Jana Szersznika". Otwarte: po-wt-śr-pt w godz. 8-15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - Sala wystaw Muzeum Cieszyńskiego, Hlavní 3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego". Galeria: Do 3. 1. 2003 „Jerzy Trzanowski" (1592-1637). Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **Sala wystaw „Interklub" Karwina** - Do 9. 2. 2003 wystawa „Usteckie szopki". Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **Sala wystaw w Orłowej-Mieście** - Do 28. 2. 2003 wystawa „Perełki z muzealnego magazynu". Otwarte: wt-pt: 9-17, so-nie: 9-13.

▲ **HAWIERZÓW - Musalon**: Do 19. 1. 2003 wystawa „Zanim rozpoczniesz czytanie". Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUZEUM HT i MIASTA TRZYŃCA - wystawa „Ludowe szopki". Otwarte: wt-pt: 9-17, nie: 13-17.

▲ „Fantastyczna fauna i flora" (wystawa zabawek).

▲ „Jiří Šlitr" (wybór z najstarszej twórczości). Otwarte: wt-pt: 9-17, nie: 13-17.

GALERIA „Zdrowego Miasta" - foyer UŚ Karwina: Do 13. 12. wystawa „Edgar Baran - obrazy, Zbigniew Kubeczka - ex libris". Otwarte: po-pt: 10-16.

MDK KARWINA - sala im. J. Manesa: Do 13. 12. 2002 wystawa „Jakub Špaňhel - kwiaty, portrety i doniczki". Otwarte: wt-pt: 9-12, 12.30-17, so: 14-18, nie. 10-16.

GALERIA „Maryčka" w DK P. Bezruča - Do końca grudnia wystawa XVIII-wiecznych szopek. Malowane szopki - M. Alša, J. Lady, J. Weniga, M. Fischer-Kvěchowej i dalszych oraz widokówki ze zbiorów pani Marty Halfar. Otwarte: po-pt: 10-17, so-nie: 14-17.

TEATR CIESZYŃSKI: Do 9. 12. wystawa obrazów Oskara Pawlasa „Krajobrazy - krainy". Wystawę zwiedzać można codziennie, nie tylko podczas przedstawień.

■ co, gdzie, kiedy

KARWINA-FRYSZTAT - Związek Przyjaźni Czesko-Słowacko-Polskiej zaprasza na „Świąteczne spotkanie" w sobotę 7. 12. o godz. 15 do frysztackiego Domu PZKO. W programie występ zespołu „Permoník".

HAWIERZÓW-MIASTO - Klub Emerytów zaprasza na spotkanie klubowe w czwartek 5. 12. o godz. 15 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

KOŚCIELEC-CIERLICKO-STANISŁAWICE - Zarządy MK PZKO oraz MSz zapraszają na jesienne spotkanie z „Bajką" w niedzielę 8. 12. o godz. 15 do Domu Polskiego im. Ż. i W. na Kościelcu. W programie spektakl TL „Bajka": „Osioł, osioł nad osłami" oraz spotkanie towarzyskie na temat Roku Żwirki i Wigury.

LUTYNIA DOLNA - MK PZKO zaprasza na uroczyste zebranie w sobotę 7. 12. o godz. 15.30 do małej sali DK w Lutyni Dolnej.

OBWÓD ORŁOWA - Zebranie członków RO PZKO odbędzie się w czwartek 5. 12. o godz. 17 w Orłowej-Porębie.

CZ. CIESZYN - Podstawowa Szkoła Artystyczna im. Pawła Kalety zaprasza na „Koncert świąteczny" 13. 12. o godz. 17 do kościoła ewang. na Rozwoju w Cz. Cieszynie.

▲ Biblioteka Miejska w Cz. Cieszynie, filia przy ul. Havlíčka 6 zaprasza we wtorek 10. 12. o godz. 17 na spotkanie z cyklu „Podróże bliskie i dalekie" - „Podróże z Harfą" - opowiada p. Ewa Jaślar-Walicka.

▲ Sekcja Historii Regionu zaprasza członków i sympatyków na uroczyste zebranie w czwartek 12. 12. o godz. 15 do sali Klubu PZKO przy ul. Bożka w Cz. Cieszynie. Swój udział należy zgłosić do 10. 12. w sekretariacie ZG PZKO.

MISTRZOWICE - MK PZKO zaprasza w niedzielę 8. 12. o godz. 15 do byłej szkoły koło Fibakówki na wystawę i sprzedaż książek, życzeń świątecznych, prasy polskiej. Nabyć można Kalendarz Śląski 2003. W ramach wystawy H. Gawlas zaprosi nas do Turcji i opowie o tym, co warto tam koniecznie zobaczyć.

TRZYNIEC - Parafia Kościoła Ewangelickiego A. W. w Trzyńcu zaprasza na tradycyjny „Wieczór Kolęd" w niedzielę 8. 12. o godz. 16 do Kościoła Ewangelickiego.

WĘDRYNIA - MK PZKO zaprasza na walne zebranie w niedzielę 8. 12. o godz. 15 do Czytelni. W programie „Mikołaj", dzieci przedszkola i młodzież szkolna.

BYSTRZYCA - Zbór Luterańskiego Kościoła Ewangelickiego urządza w niedzielę 8. 12. o godz. 16 w kościele ewangelickim w Bystrzycy „Wieczór Kolęd". Wystąpią miejscowe chóry kościelne oraz „Lutheran Chorus" z Trzyńca.

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 5 GRUDNIA

■ TVP 1:

6.00 Kawa czy herbata
8.00 Wiadomości, pogoda
8.15 Woronicza 17 (s.)
8.30 Telezakupy
8.40 Złota jabłoń (film anim.)
8.55 Kacper (s. anim.)
9.05 Budzik (dla najmłodszych)
9.30 Leśne studio
10.00 Frasier (s.)
10.25 Czy Lucyna to dziewczyna? (film pol.)
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.20 Horyzonty
12.45 Klan (s.)
13.15 Technologia XXI wieku: Roboty... coraz podobniejsze do ludzi (s. dok.)
13.40 Telezakupy
14.00 Obserwator wojskowy
14.20 Miniatury włoskie: Dzień w Sienie
14.35 Jesteśmy z Norwegii
15.00 Wiadomości
15.10 Kwadrans na kawę
15.30 Babiniec (mag.)
16.00 Rower Błażeja
16.30 Moda na sukces (s.)
17.00 Teleexpress
17.20 Sportowy Express
17.30 Gość Jedynki
17.40 Plebania (s.)
18.10 Na żywo (pr. public.)
18.40 Program motoryzacyjny
19.00 Wieczorynka: Nowe przygody Madeline (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.20 Bez pardonu (s.)
21.10 Sprawa dla reportera
21.45 Tygodnik polityczny Jedynki
22.30 Szerokie tory
23.00 Monitor Wiadomości, sport
23.20 Profit
23.25 Pegaz (mag.)
0.00 Klan (s.)

■ TVP 2:

7.05 Studio urody
7.15 Złotopolscy (s.)
7.40 Dwójka dzieciom: Przygody Bolka i Lolka (s. anim.)
7.45 Pampalini - łowca zwierząt (s. anim.)
8.00 Szpital na peryferiach (s.)
8.50 Pytanie na śniadanie (mag.)
10.30 Szanujmy Ziemię (s. dok.)
11.20 Zapomniane pióropusze (film dok.)
11.50 Sukces (s.)
12.10 Wrocław - zobaczyć i zakochać się
12.30 Arka Noego (s.)
13.00 Panorama
13.15 Miami Sands (s.)
14.00 Śląska laba: Czesi i Ślązacy
15.00 Europub
15.25 W poszukiwaniu szczęścia (s.)
16.00 Panorama
16.25 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa (s.)
16.55 Świat obok nas: Gruzja - Zabić prezydenta
17.50 Program lokalny
18.30 Panorama
19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej)
19.35 Po obu stronach Odry
20.00 Grunt to rodzinka 2 (film USA)
21.35 Manewry miłosne
22.00 Panorama
22.35 Zakręty losu: Kraj dla twardzieli (film USA)
0.20 Świat obok nas: Radowan Karadić - W pogoni za cieniem (s. dok.)

■ TV KATOWICE:

6.30 Angela Anakonda (s.), **7.00** Mała Meg, duża Meg (s.), **7.30** Kurier, **7.45** Aktualności, **8.00** Z życia Kościoła (mag.), **8.30** Kurier, **8.45** Gość dnia, **9.00** Transmisja obrad Sejmu RP, **16.00** Megazynek, **16.30** Kurier, **16.45** Rozmowa dnia, **17.00** Tele Motor Sport, **17.30** Kurier, **17.50** Wizytówki, **18.00** Aktualności, **18.30** Kurier, **18.35** Regiony kultury, **18.45** 45-lecie TV Katowice, **19.30** Kurier sportowy, **19.40** Rozmowa dnia, **20.00** Telekurier, **20.30** Kurier, **20.50** Echa dnia, **21.15** Eurotel, **21.30** Kurier gospodarczy, **21.45** Aktualności, **22.00** Porozmawiajmy, **22.15** Patrol Trójki, **22.30** Kurier, **22.45** Sport, **23.00** „Glengarry Glen Ross" (film USA), **0.40** Rekiny i płotki (s.).

■ TV POLSAT 1:

6.00 Piosenka na życzenie, **7.00** Psotny Bill (s. anim.), **7.30** Batman dwadzieścia lat później (s. anim.), **7.55** BAR (widow. rozryw.), **8.20** Roswell: w kręgu tajemnic (s.), **9.10** BAR (widow. rozryw.), **9.45** Benny Hill (pr. rozryw.), **10.15** Rozwód po amerykańsku (s.), **10.40** Awantura o kasę (teleturniej), **11.35** Różowa pantera (s.), **11.45** Kachorra, to ja (s.), **12.40** Luz Maria (s.), **13.35** Hitmania, **14.30** Pokemon 3 (s. anim.), **14.55** Miodowe lata 7 (s.), **15.45** Informacje, **16.10** Różowa pantera (s.), **16.20** Kachorra, to ja (s.), **17.20** IDOL Extra (pr. rozryw.), **18.15** BAR polusy i minusy (widow. rozryw.), **18.45** Informacje, **19.15** Rosyjska ruletka (s.), **20.05** BAR polusy i minusy (widow. rozryw.), **20.45** Samo życie (s.), **21.15** Psie serce (s.), **21.30** Losowanie Lotto, **22.15** Ally McBeal 5 (s.), **23.15** Informacje, **23.40** Graffiti, **23.55** BAR (widow. rozryw.), **0.50** Pamiętnik Czerwonego Pantofelka (s.), **1.20** Eden (s.).

PIĄTEK 6 GRUDNIA

■ TVP 1:

6.00 Kawa czy herbata
8.00 Wiadomości, pogoda
8.15 Woronicza 17 (s.)
8.25 Telezakupy
8.40 Tęczowe rybki (s. anim.)
9.05 Jedyneczka
9.35 Traktorek oraz Kurnik (s.)
9.50 Truskawkowe wzgórze (s. anim.)
10.00 Zulus Czaka (s.)
10.55 Artyści sierotom (film dok.)
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.20 Czas relaksu
12.45 Plebania (s.)
13.35 Telezakupy
13.50 Słowo daję
14.15 Podróże małe i duże: (s.)
14.35 Laboratorium (mag.)
15.00 Wiadomości
15.10 Sprawa dla reportera
15.40 Euroexpress
16.05 Raj (pr. katol.)
16.30 Moda na sukces (s.)
17.00 Teleexpress
17.20 Sportowy Express
17.30 Gość Jedynki
17.40 Plebania (s.)
18.10 Randka w ciemno (quiz)
18.45 Jaka to melodia?
19.15 Wieczorynka: Cypisek - syn rozbójnika Rumcajsa (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.20 Jaś Fasola: Nadciąga totalny kataklizm
21.55 Film fabularny
23.00 Monitor Wiadomości, sport
23.20 Profit
23.25 Prawo i bezprawie (s.)
0.15 Nowa Ziemia (s.)
1.00 Rogate dusze (film USA)
3.25 Sprawiedliwość na 18 kołach (s.).

■ TVP 2:

7.05 Studio urody
7.15 Złotopolscy (s.)
7.40 Dwójka dzieciom: Przygody Bolka i Lolka (s. anim.)
7.45 Pampalini - łowca zwierząt (s. anim.)
8.00 Szpital na peryferiach (s.)
8.50 Pytanie na śniadanie (mag.)
10.15 Poszukiwacze złota (s.)
11.50 Sukces (s.)
12.15 Krajobraz Polski
12.30 Krzyżówka szczęścia (teleturniej)
13.00 Panorama
13.15 Miami Sands (s.)
14.00 A niech gadają (koncert zespołu Ich Troje)
15.00 Wokół nas: Kamera marzeń (dla młodzieży)
16.00 Panorama
16.25 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa (s.)
16.50 Jazda kulturalna (mag.)
17.50 Program lokalny
18.30 Panorama
19.05 50 lat TVP: Sława i chwała (s.)
20.10 Gwiazda na Mikołaja: Chris de Burgh w Pałacu Prezydenckim
21.05 Wieczór z Jagielskim (talk show)
22.00 Panorama
22.35 Wideoteka Dorosłego Człowieka
23.10 Kimberly (film USA)
1.00 Strefa mroku (film USA).

■ TV KATOWICE:

6.30 Transmisja mszy świętej, **7.30** Kurier, **7.45** Aktualności, **8.00** Studio TV Katowice, **8.30** Kurier, **8.45** Gość dnia, **9.00** Transmisja obrad Sejmu RP, **16.00** Studio TV Katowice, **16.30** Kurier, **16.45** Rozmowa dnia, **17.00** Jazzpol Festiwal, **17.30** Kurier, **17.50** Wizytówki, **18.00** Aktualności, wiadomości sportowe, **18.30** Kurier, **18.35** Regiony kultury, **18.45** Magazyn kultury, **19.30** Kurier sportowy, **19.40** Rozmowa dnia, **20.00** Telekurier (mag.), **20.30** Kurier, **20.50** Echa dnia, **21.15** Eurotel (mag.), **21.30** Kurier gospodarczy, **21.45** Aktualności, **22.00** Porozmawiajmy, **22.15** To jest temat (cykl rep.), **22.30** Kurier, **22.45** Sport, **23.00** Emmanuelle na cenzurowanym (film włoski).

■ TV POLSAT 1:

6.00 Piosenka na życzenie, **7.00** Plac budowy (s. anim.), **7.25** Pokemon (s.), **7.55** BAR (widowisko rozrywkowe), **8.20** Asy z klasy (s.), **9.10** BAR (widowisko rozrywkowe), **9.45** Samo życie (s.), **10.15** Rosyjska ruletka (s.)', **11.35** Różowa pantera (s.), **11.50** Kachorra, to ja (s.), **12.45** Luz Maria (s.), **13.40** Muzykogranie, **14.40** Normalny Norman (s. anim.), **15.10** Szpital na perypetiach (s.), **15.45** Informacje, **16.10** Różowa pantera (s.), **16.20** Kachorra, to ja (s.), **17.20** Kuba Wojewódzki (s.), **18.15** BAR (widowisko rozrywkowe), **18.45** Informacje, **19.15** Awantura o kasę (teleturniej), **20.05** BAR (widowisko rozrywkowe), **20.45** Miodowe lata 7 (s.), **21.30** Losowanie Lotto, **21.45** IDOL Extra (pr. rozryw.), **22.40** Zakazane reklamy (s.), **23.10** Informacje, **23.35** Graffiti, **23.50** BAR (widowisko rozrywkowe), **0.45** Dr Chichot

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ **GŁOS LUDU** ✦ W Vydavatelství OLZA - Wydawnictwie OLZA, s.r.o. wydaje Kongres Polaków w RC przy wsparciu finansowym Rządu RC ✦ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", P.O. BOX 29, Novinářská 3, 709 29 Ostrava ✦ Redaktor naczelny: Henryka Bittmar ✦ Zastępca: Bogusław Krzyżanek ✦ Telefony: centrala 597450 111, sekretariat 597450252 (i fax), dział sportowy 597 450 258, redaktorzy 597 450 242, 597 450 249, 597 450 256, e-mail: glosludu@ostrava.cz ✦ Filia redakcji: ul. Komenskiego 4, 737 01 Cz. Cieszyn, tel. 558 731 766, e-mail: glosludu@silesnet.cz ✦ Adres wydawcy: Kongres Polaków w RC, Komenskiego 4, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 00535613 ✦ Adres wydawnictwa: Vydavatelství OLZA - Wydawnictwo OLZA, s.r.o., Čapka 200/7, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 48396761, e-mail: olza@silesnet.cz ✦ Ogłoszenia przyjmowane są w dni powszednie od godz. 8.30 do 15.00 w redakcji „Głosu Ludu" w Ostrawie; w Biurze Ogłoszeń Wydawnictwa „OLZA", przy ulicy Čapka 200/7 w Cz. Cieszynie w dni powszednie od godz. 8.30 do 15.30; dni powszednie w godz. od 8.00 do 16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Cz. Cieszyn; w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie (na rynku) w godzinach otwarcia. ✦ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ✦ Miejsce wydania: Ostrawa ✦ Dostawę prenumeratorom prowadzi w imieniu wydawcy spółka Předplatné tisku, s.r.o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, 659 51 Brno; zamówienia: tel. 541 23 32 32, fax: 541 61 61 60, email: abocentrum@pns.cz; reklamacje: 800 - 171 181. Stosunki umowne między wydawcą a prenumeratorami regulują ogólne zasady handlowe. ✦ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o., ✦ Druk: Ringier Print s.r.o., Ostrawa ✦ Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ✦ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 5 GRUDNIA

■ TC 1:
5.10 Europa dziś
5.30 Świat filmu animowanego
5.59 Dzień dobry z TC
8.30 Czarujące przedszkole
9.00 Wiadomości
9.05 Podróżomania
9.35 W jaki sposób...
10.00 Dwóch jechało razem (western USA)
11.45 Tygodnik kulturalny
12.00 Wiadomości
12.10 Sama w domu (mag.)
13.10 Bananowe rybki (talk show)
13.40 Czas dla rodziny
14.05 Na pływalni z Martinem Hubą
14.30 U nas w Europie
14.45 Świat za barierą lodu (s. dok., 1/6)
15.15 Gruby pradziadek (bajka)
16.00 Wiadomości
16.05 Czarujące przedszkole
16.35 Labirynt
17.05 Game Page (gry komputerowe)
17.15 Stop (rady kierowcom)
17.20 AZ-quiz (teleturniej)
17.50 Report (aktualności reg.)
18.10 Kung-Fu: Legendy ciąg dalszy I (s.)
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia
19.35 Wydarzenia kulturalne
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Wędrowanie z prehistorycznymi zwierzętami (s. dok.)
20.35 Czerwony biedrzeniec II (film ang.)
22.15 Reportaże TV Ostrawa
22.40 Wydarzenia, Komentarze
23.08 Bramki, punkty, sekundy
23.15 Fatalne chwile - Krčmań 1947
23.30 Spostrzeżenia skądinąd
23.35 Wszyscy mężczyźni burmistrza IV (s.)
23.55 Wydarzenia w świecie
0.05 Losowanie „10" szczęśliwych
0.10 Hotel Herbich (s.)
1.05 Film na życzenie (powtórka zwycięskiego filmu)
2.50 Tyńskie organy
3.50 Reportaże TV Ostrawa
4.15 Europa dziś.

■ TC 2:
5.05 Obiektyw
5.35 Przygody nauki i techniki
6.00 Czarna, biała (dziennik public.)
6.20 Wiadomości TVS
6.40 Wydarzenia w świecie
6.50 Report (aktualności reg.)
7.55 Panorama
8.30 Czas dla rodziny
9.00 Dzień dobry z TC
11.25 AZ-quiz (teleturniej)
12.00 Euronews
12.55 Boeing 777 - samolot 21. wieku (dok.)
14.00 Meduza
14.30 Małpa on-line
15.00 Diagnoza
15.20 Przeżyją na planecie Ziemia? (s. dokumentalny)
15.50 Przedwczesne zgony
16.40 Co mogę dla siebie uczynić, czyli Jak być kobietą przez całe życie (s. dok.)
16.45 TV Klub Niesłyszących (mag.)
17.15 Wiek filmu (s. dok.)
18.10 Czarna, biała (dziennik public.)
18.30 Godziny nadliczbowe
18.50 Skarby świata
19.00 Kronikarsko
19.10 Wiadomości w języku migowym
19.15 Golf 2002
19.30 Magazyn paraolimpijski
19.55 Głosy poezji
20.00 My i oni (dok.)
20.25 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
20.35 Koniec świata w sercu Europy
21.35 Sylwetka poety z sobowtórem (film słoweńsko-czes.)
23.25 Skarbnica muzyki czeskiej
23.55 Tajemnica jezior szumawskich (dok.)
0.50 R.E.M.: Road Movie (koncert)
1.55 Retransmisja z obrad Izby Poselskiej RC.

■ NOVA:
6.00 Śniadanie z TV Nova, **8.30** Teletubbies (s. anim.), **9.00** Dzika Australia (s. dok.), **9.50** Światło jego oczu (film czes.), **11.30** Knots Landing IV (s.), **12.20** Luz Maria (s.), **13.10** Mallorca (s.), **14.05** Yago, syn dżungli (s.), **14.55** Świat Dawsona V (s.), **15.45** Brzydka Betty (s.), **16.30** Ochroniarz II (s.), **17.20** Właśnie teraz z regionów, **17.30** Zaryzykuj!, **18.00** M.A.S.H. (s.), **18.35** Kobra 11 V (s.), **19.30** DTV, sport, **20.00** Turbo (s.), **21.45** Kocioł , **22.35** Hitman 3 (film USA), **0.15** Trzeci patrol III (s.), **1.00** Hollywoodzkie boginie miłości (s.), **2.00** Kocioł, **3.10** XXL na Sucho, **3.55** „A" (talk show), **4.35** Karuzela, **5.00** Zaryzykuj!

■ PRIMA:
8.00 Wołanie dziczy (s.), **8.50** Cześć, wujku doktorze! V (s.), **9.40** Wspaniali i bogaci (s.), **10.30** Prima jazda - godzina gwiazd, **12.00** Duet dla jednego (film amer.-ang.), **13.55** MacGyver (s.), **14.50** Hunter II (s.), **15.45** Dr Stefan Frank IV (s.), **16.35** Grzeszna miłość (s.), **17.30** Mniam, czyli..., **17.50** Minuty regionu, **18.00** Sauna (talk show), **18.50** Prima TV, **19.00** Dziennik, **19.15** Krok za krokiem II (s.), **19.45** Bugs Bunny i przyjaciele (s. anim.), **19.55** Kobieta za ladą (s.), **20.55** Receptariusz dobrych pomysłów, **21.50** Ciernie (talk show), **22.35** W imię prawa (s.), **23.25** Żonaty z zobowiązaniami (s.), **23.50** Na temat!, **23.55** V.I.P. II (s.), **0.40** Sauna.

PIĄTEK 6 GRUDNIA

■ TC 1:
5.00 Sama w domu (mag.)
5.59 Dzień dobry z TC
8.30 Czarujące przedszkole
9.00 Wiadomości
9.05 Reportaże TV Ostrawa
9.30 Między niebem a ziemią
10.00 Z igraszek o królowych urywek rzymski (s.)
10.50 Szczęście domowe
11.20 Piękne miasta
11.45 Fatalne chwile: Krčmań 1947
12.00 Wiadomości
12.10 Doktor Quinn VI (s.)
13.00 Śpiewnik domowy
13.05 Grzyb grzybowi nie równy (bajka)
14.20 Sławne historyjki zbójnickie (s.)
15.25 Następnym razem u was...
16.00 Wiadomości
16.05 Parker Lewis musi wygrać I (s.)
16.30 Star Trek II (s.)
17.20 AZ-quiz (teleturniej)
17.50 Report (aktualności reg.)
18.10 Kinobox
18.35 Nie zastanawiaj się i kręć!
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia
19.35 Wydarzenia kulturalne
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 „Pane, vy jste vdova!" (kom. czes.)
21.50 Taxi, proszę! (rozrywk.)
22.15 Wiadomości
22.23 Bramki, punkty, sekundy
22.30 Navarro VI (s.)
0.00 Wydarzenia w świecie
0.10 Losowanie „10" szczęśliwych
0.15 Szaleje za tobą V (s.)
1.00 Star Trek II (s.)
1.50 Jak koła na wodzie
2.30 Fatalne chwile: Krčmań 1947
2.45 Szczęście domowe
3.10 Piękne zguby
3.45 Kula Ziemska (rozrywk.)
4.25 Piękne miasta.

■ TC 2:
5.10 Na tropie
5.30 Małpa on-line
6.00 Czarna, biała (dziennik public.)
6.20 Wiadomości TVS
6.40 Wydarzenia w świecie
6.50 Report (aktualności reg.)
7.55 Panorama
8.30 W krainie faraonów (s. dok.)
8.50 Może to być i wasze dziecko
9.00 Dzień doby z TC
11.25 AZ-quiz (teleturniej)
11.50 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
12.00 TV Edukacyjna
12.30 Kronikarsko
12.35 Wędrowanie z prehistorycznymi zwierzętami (s. dok.)
13.05 Wiek filmu (s. dok.)
13.55 Labirynt
14.25 RC - Słowińsko (piłka ręczna kobiet)
15.55 Wszyscy mężczyźni burmistrza IV (s.)
16.20 Na tropie
16.45 Przygody nauki i techniki
17.10 Historia stepu (dok.)
18.10 Czarna, biała (dziennik public.)
18.30 Godziny nadliczbowe
18.50 Trzymaj się!
19.10 Wiadomości w języku migowym
19.15 Magazyn Ligi Mistrzów
20.00 Europejskie korzenie muzyczne (s. dokumentalny)
21.00 Jeszcze jestem tutaj
21.30 GEN - galeria elity narodu
21.45 Mistrzowskie dzieła ze zbiorów czeskich
21.55 Wówczas (dok.)
23.35 John Lennon: Sweet Toronto
0.35 Historia stepu (dok.)
1.30 W drzwiach stoi A. G.
1.55 Retransmisja z obrad Izby Poselskiej RC.

■ NOVA:
6.00 Śniadanie z TV Nova, **8.30** Teletubbies (s. anim.), **9.00** Gracz hazardowy (film USA), **11.30** Knots Landing IV (s.), **12.20** Luz Maria (s.), **13.10** Mallorca (s.), **14.05** Yago, syn dżungli (s.), **14.55** Świat Dawsona V (s.), **15.45** Brzydka Betty (s.), **16.35** Ochraniarz II (s.), **17.20** Właśnie teraz z regionu, **17.30** Zaryzykuj!, **18.00** M.A.S.H. (s.), **18.35** Kobra 11 V (s.), **19.30** DTV, sport, **20.00** Chcesz zostać milionerem? , **20.50** Do-Re-Mi, **21.40** Prask!, **22.20** Małżeństwo z nieprzyjacielem (thriller USA), **0.15** Miasteczko przeklętych (sci-fi horror USA), **2.25** Prask!, **3.15** Wygodne życie, **3.50** „A" (talk show), **4.30** Karuzela, **4.55** Zaryzykuj!

■ PRIMA:
8.00 Wołanie dziczy (s.), **8.50** Cześć, wujku doktorze! V (s.), **9.40** Wspaniali i bogaci (s.), **10.30** Prima jazda - godzina gwiazd, **12.00** Wielkie sprawy kryminalne XX wieku (dok.), **12.35** Awanturzyści (film USA), **13.55** MacGyver (s.), **14.50** Hunter II (s.), **15.45** Dr Stefan Frank IV (s.), **16.35** Grzeszna miłość (s.), **17.30** Mniam, czyli ..., **17.50** Minuty regionu, **18.00** Sauna, **18.50** Prima TV, **18.55** Prognoza pogody, **19.00** Dziennik, **19.15** Krok za krokiem II (s.), **19.45** Bugs Bunny i przyjaciele (s. anim.), **19.55** Big Ben III (s.), **21.40** Uciekinier (thriller USA), **23.55** Na temat!, **0.05** Komenda Rejonowa policji I (s.), **0.50** NHL Power Week, **1.20** Sportmix, **1.40** Sauna.

● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT

ELH: HAWIERZÓW TRACI DO PRZEDOSTATNIEGO MIEJSCA 21 PUNKTÓW
● DZIŚ STALOWNICY TRZYNIEC - BECHERÓWKA KARLOWE WARY

Lider zaprezentował się w Karwinie

Hokeiści Trzyńca i Hawierzowa podczas wtorkowej 28. kolejki „Telekom Ekstraligi" nie zabłysnęli, tak stalownicy, jak i pantery uległy swoim przeciwnikom identycznym wynikiem 1:3. Gracze Hawierzowa podejmowali lidera tabeli Pardubice na stadionie zimowym w Karwinie, w hali Femaksu bowiem koncertował w tym samym czasie piosenkarz Karel Gott. Neutralna karwińska arena sportowa nie przyniosła hawierzowianom szczęścia. Kibice wprawdzie dopisali (przeszło 5 tysięcy), jednak poziom widowiska daleki był od ideału. Podobnie było w wypadku hokeistów Trzyńca. W wyjazdowym meczu ze Zlinem podopieczni trenera Pavla Marka spisali się słabo, przegrywając 1:3, ale trzecie miejsce w tabeli zdołali obronić. Witkowice zwyciężyły w Karlowych Warach 6:3. W barwach zwycięzców zaprezentował się po raz pierwszy po powrocie zza oceanu Vladimír Vůjtek, który odsunął polskiego napastnika Leszka Laszkiewicza do 3. formacji - obok Ivana i Aleša Padělków.

■ HAWIERZÓW - PARDUBICE 1:3 (1:1, 0:2, 0:0). Bramki: 19. M. Procházka - 8. Divíšek, 30. i 36. P. Sýkora . **Kary** 8:6, wykorzystane 0:1, w osłabieniu 0:2, sędzia Svoboda, widzów 4407.

Na dobrze przygotowanym lodowisku karwińskiej hali „Stars" lider ekstraligowej tabeli specjalnie nie musiał się męczyć z pokonaniem outsidera. Hawierzowianie nie nawiązali bowiem do agresywnej i efektywnej gry, dzięki której zremisowali w poprzedniej kolejce w Trzyńcu. Pardubicom pantery dotrzymywały kroku tylko w I tercji. W 2. minucie meczu hawierzowianie nawet mogli objąć prowadzenie, ale sędziowie dopatrzyli się (słusznie) nieprzepisowo ustawionej bramki. Piętą Achillesa Hawierzowa były stałe fragmenty gry. Dwie bramki zdobyli goście w własnym osłabieniu, jednego gola podczas przewagi liczebnej. W 8. minucie pozostawiony bez opieki Petr Sýkora strzela mocno z niebieskiej linii, a Divíšek bez większych kłopotów zdobywa w przewadze liczebnej prowadzenie dla Pardubic. Panterom gra się nie klei, jednak stosunkowo dobra asekuracja w obronie nie pozwala przyjezdnym w I tercji na powiększenie rezultatu bramkowego. Na minutę przed zejściem do szatni hawierzowianie po raz pierwszy, i zarazem ostatni, uradowali swoich kibiców. W 19. minucie bramkarz Pardubic Barek skapitulował po strzale **Michala Procházki** - 1:1.

Fatalna z punktu widzenia Hawierzowa okazała się być II tercja. Właśnie wtedy pantery straciły dwie bramki, grając w przewadze liczebnej. W 30. minucie obrońca V. Čech niepotrzebnie stracił krążek, a pardubicki Petr Sýkora z najazdu zapewnił, tanim kosztem, prowadzenie dla gości. Identyczna sytuacja powtórzyła się w 36. minucie. Na 3:1 dla Pardubic strzela w osłabieniu ponownie „oprawca" Petr Sýkora, znów po błędzie hawierzowskiej defensywy. Po tym szoku podopieczni trenera Kužílka już się nie opamiętali. Kiepsko zaprezentowały się pantery również w 38. minucie. Z przewagi 5 na 3 można było coś „wysączyć", ale hawierzowianie byli w tak dużym dołku psychicznym, że nawet cud by im nie pomógł.

Ostatnia, trzecia tercja, dogrywała się już tylko z obowiązku. Pardubice zadowoliły się dwubramkowym prowadzeniem i spotkanie dokończyły w piknikowym tempie. „Niefortunnie spisaliśmy się w stałych fragmentach gry. Nie rozumiem, jak można grać tak nonszalancko" - stwierdził po meczu trener Hawierzowa Radomír Kužílek. Drużyna Femaksu traci na przedostatnie miejsce w tabeli już 21 punktów i kwestia barażu chyba jest nieunikniona.

JANUSZ BITTMAR

■ ZLIN - TRZYNIEC 3:1 (0:0, 1:0, 2:1). Bramki: 25. Vlach, 42. Hamerlík, 60. Balaštík - 44. R. Král (Pletka, Cartelli). **Kary** 7:11, wykorzystane 2:0, sędzia Venglář, widzów 4880.

W przeciętnym spotkaniu stalownicy potwierdzili spadek swojej formy. Na lodzie przedostatniego zespołu tabeli zagrali za mało ofiarnie, by myśleć o korzystniejszym wyniku. Przykładem dla drużyny nie był również kapitan Richard Král. Skądinąd czołowy zawodnik punktacji kanadyjskiej tego sezonu spisał się w meczu ze Zlinem podobnie kiepsko, jak reszta kolegów. Przebłysk geniuszu pokazał Král tylko w 44. minucie, kiedy to po akcji indywidualnej obniżył na 2:1. O ile przez większą część meczu wiało nudą, o tyle końcówka była bardzo dramatyczna. W 55. minucie trzyniecki bramkarz Horčička zlikwidował rzut karny Filipa, co było sygnałem do ostatniego ataku. W 60. minucie meczu, podczas power play stalowników, gospodarze jednak definitywnie pogrążyli rywala. Obrońca Malinský fauluje Balaštika - szarżującego na pustą bramkę Trzyńca i sędzia Venglář decyduje się na gol techniczny dla Zlina - 3:1.

(r)

■ KARLOWE WARY - WITKOWICE 3:6 (1:2, 1:1, 1:3). Bramki: 5. Němčický, 28. Krajíček, 53. Koštál - 8. I. Padělek (as. Laszkiewicz, A. Padělek), 15. Irgl (Phillip, Melenovský), 38. Burger (Moravec), 42. Krayzel (Gron, Jurečka), 52. Gron (Krayzel, Tesařík), 53. Kadlra (Phillip, Chmelíř). **Kary** 3:6, wykorzystane 2:1, sędzia Homola, widzów 3100.

Lokaty: 1. Pardubice 67, 2. Slavia 51, **3. Trzyniec 47**, 4. Znojmo 46,... 6. Witkowice 43,... 13. Zlin 29, 14. Hawierzów 8 pkt. **Dziś o godz. 17.00** Trzyniec - Karlowe Wary, **jutro** Witkowice - Wsecin i Zlin - Hawierzów.

(Opr. Jb)

■ SPORT POLSKI

❒ **KOSZYKÓWKA. Gracze Anwilu Włocławek** pokonali na wyjeździe MBC Odessa 86:77 (23:28, 18:15, 17:19, 28:15) w meczu siódmej kolejki Pucharu Europy FIBA. Włocławianie z kompletem punktów prowadzą w tabeli grupy B. **W grupie D zespół Polonii Warszawa** pokonał w Tallinie Kalev 99:74 (29:20, 25:28, 18:8, 27:18).

❒ **OBOWIĄZKI JERZEGO DUDKA** - jako pierwszego bramkarza angielskiego klubu piłkarskiego FC Liverpool, przejmie na kilka spotkań Chris Kirkland, poinformował we wtorek trener klubu Gerard Houllier.

❒ **TENIS STOŁOWY. Reprezentanci Polski** w drugiej fazie grupowej finału Euroligi pokonali we wtorek w Ostrócie ekipę Rosji 3:1. Świetny mecz zaliczył w barwach Polski Lucjan Błaszczyk, który zdobył dwa punkty, trzeciego dołączył po zwycięstwie nad Smirnowem Tomasz Krzeszewski. Polaków czeka w najbliższym czasie spotkanie z drugim grupowym rywalem - Norwegią. Najlepszy z trójki uzyska prawo gry o miejsce 1-12 w przyszłorocznych ME we Włoszech.

■ CO SŁYCHAĆ ■ CO SŁYCHAĆ ■ CO SŁYCHAĆ ■

● **PODNOSZENIE CIĘŻARÓW. Drużynowymi mistrzami RC zostali sztangiści Hawierzowa**. W sobotę w Hawierzowie podopieczni trenera Pavla Kheka, zgodnie z oczekiwaniami, utrzymali pierwsze miejsce w klasyfikacji generalnej całego sezonu. W ostatniej edycji hawierzowianie z bilansem 1864,17 punktów w skali Sinclaira wyprzedzili Sokolow (1797,8) i trzecią Ostrawę (1600,7). **Klasyfikacja końcowa sezonu:** 1. Hawierzów 26 pkt., 2. Sokolow 23, 3. S. Ostrawa 20.

Ostatnia sobota listopada stała w Hawierzowie również pod znakiem **indywidualnych mistrzostw RC.** W najcięższej kategorii (+105 kg) triumfował reprezentant PSK Praga Petr Sobotka, w najlżejszej (do 56 kg) reprezentant Bogumina Rigo. Petra Sobotkę wybrano za sztangistę roku 2002. **Wyniki indywidualne - do 56 kg:** 1. Rigo (HDB) 197,5 kg (87,5 + 110), **do 62 kg:** 1. Dub (Ostrawa) 227,5 (97,5 + 130), 2. Slabý (Mor. Ostrawa) 215 (95 + 120), 3. Ekstein (Sokolow) 207,5 (92,5 + 115); **do 69 kg:** 1. Kunel (Ostrawa) 267,5 (125 + 142,5), 2. Stanislav (Sokolow) 255 (115 +140), 3. Prohl (HDB) 235 (102,5 + 132,5); **do 77 kg:** 1. Vacura (Sokolow) 320 (147,5 + 172,5), 2. Tichý (Hawierzów) 297,5 (137,5 + 160), 3. Julina (Zlin) 265 (117,5 + 147,5); **do 85 kg:** 1. P. Hrubý (Sokolow) 312,5 (142,5 + 170), 2. Veselík (Hawierzów) 300 (137,5 + 162,5), 3. R. Hrubý (Sokolow) 285 (125 + 160); **do 94 kg:** 1. Mandát (Hawierzów) 330 (150 + 180), 2. Baraniak (HDB) 300 (130 + 170), 3. Oršág (N. Hrozenkow) 275 (120 + 155); **do 105 kg:** 1. Wälzer (PSK Praga) 357,5 (160 + 197,5), 2. Matykiewicz (Hawierzów) 350 (160 + 190), 3. Krol (Hawierzów) 320 (140 + 180), **+105 kg:** 1. Sobotka (PSK Praga) 390 (185 + 205), 2. Polom (Sokolow) 330 (155 + 175), 3. Liška (Ostrawa) 295 (125 + 170). **(KP)**

REZYGNACJA TRENERA PIŁKARSKIEJ REPREZENTACJI POLSKI ZBIGNIEWA BOŃKA

Kandydatami Kasperczak i Engel

Trener piłkarskiej reprezentacji Polski Zbigniew Boniek złożył we wtorek rezygnację z zajmowanego stanowiska. „We wtorek powiadomiłem prezesa Polskiego Związku Piłki Nożnej, Michała Listkiewicza, o mojej rezygnacji z funkcji selekcjonera drużyny narodowej - powiedział PAP Zbigniew Boniek. „Od kilkunastu dni zastanawiałem się nad tą decyzją. Uważam, że jest ona jak najbardziej słuszna, a dodatkowo komentować jej nie zamierzam. Chciałbym serdecznie podziękować wszystkim współpracownikom, PZPN, a także zawodnikom, za zaangażowanie i godne reprezentowanie barw narodowych. Mojemu przyszłemu następcy życzę jak najwięcej sukcesów" - dodał były już trener reprezentacji Polski.

46-letni Boniek został mianowany trenerem drużyny narodowej 7 lipca, a pracę z kadrą rozpoczął tydzień później. Po nieudanych dla reprezentacji Polski finałach MŚ w Japonii i Korei Płd. zastąpił zwolnionego Jerzego Engela. Pod wodzą Bońka reprezentacja Polski rozegrała pięć meczów. Jej bilans - to dwa zwycięstwa, dwie porażki i jeden remis (bramki 5-4). Boniek postanowił zmienić szkielet reprezentacji i dać szansę większej liczbie zawodników młodych, którzy na co dzień występują w rodzimek lidze. W debiucie zespół prowadzony przez Bońka zremisował w Szczecinie w meczu towarzyskim z Belgią 1:1. Był to generalny sprawdzian przed zaplanowanym na 7 września inauguracyjnym spotkaniem eliminacji mistrzostw Europy z San Marino. W Serravalle Polska wygrała 2:0, ale komentarze i opinie były jednoznaczne - cieszyć mogą tylko trzy punkty. Miesiąc później, w kolejnym meczu w eliminacjach ME'2004, „biało-czerwoni" w Warszawie spotkali się z Łotwą. Mecz ten miał prawdopodobnie decydujący wpływ na losy Bońka-selekcjonera. Gra drużyny Bońka obiecująco wyglądała tylko w pierwszym kwadransie. Po stracie gola, Polacy nie potrafili uporządkować gry, z minuty na minutę spisywali się coraz gorzej. Po porażce 0:1 na Bońka i piłkarzy spadła fala krytyki, ale selekcjoner całą winę wziął na siebie. W dwóch ostatnich grach towarzyskich Polska wygrała w Ostrowcu Świętokrzyskim z Nową Zelandią 2:0 i przegrała w Kopenhadze z Danią 0:2. Wyniki tych meczów nie miały wielkiego znaczenia, ale atmosfera wokół kadry i Bońka była zła, dochodziło do sporów selekcjonera z dziennikarzami, którzy zarzucali mu, że przeprowadza zbyt wiele eksperymentów, powołuje kolejnych zawodników (w sumie zagrało u niego 37 piłkarzy), a zespół gra bez stylu i słabo. Tym bardziej musiały budzić zdziwienie słowa Bońka po porażce w Kopenhadze: „W sumie jestem zadowolony z postawy mojego zespołu, chociaż popełniliśmy kilka niepotrzebnych błędów, które ułatwiły zadanie naszym przeciwnikom".

Prezes Polskiego Związku Piłki Nożnej Michał Listkiewicz tymczasowym selekcjonerem mianował dotychczasowego asystenta Bońka - Stefana Majewskiego i dodał, że nazwisko nowego trenera kadry powinno być znane do końca roku. Były reprezentacyjny bramkarz Jan Tomaszewski uważa, iż Boniek rezygnując z funkcji postąpił „po męsku". „Od początku mówiłem, że Zbyszek był znakomitym piłkarzem oraz jest znakomitym organizatorem i menedżerem. Niestety on nie ma papierów na selekcjonera. Po prostu się do tego nie nadaje. Uważam, że dymisję złożył trochę za późno" - powiedział Tomaszewski. Zdaniem Tomaszewskiego najlepszymi kandydatami na stanowisko selekcjonera byliby pracujący obecnie w Wiśle Kraków Henryk Kasperczak oraz poprzednik Bońka - Jerzy Engel.

(wg PAP)